

kredyt trendy

Raport półroczny
Biura Informacji Kredytowej

Rok 2017

BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

s. 3–10 RYNEK KREDYTOWY

Wprowadzenie	3
Liczba kredytobiorców, zadłużenie	4
Kredytobiorcy według produktów	5
Klienci firm pożyczkowych	6
Klienci firm pożyczkowych	7
Klienci nadaktywni	8
Firmy pożyczkowe – pożyczki dla już zadłużonych	9
Pożyczki dla młodych	10

s. 11–25 KREDYTY KONSUMPCYJNE

Główne obserwacje	11
Liczba udzielonych kredytów	12
Kredyty ratalne, gotówkowe	13
Zadłużenie, liczba kredytobiorców	14
Wartość udzielonych kredytów konsumpcyjnych	15
Kredyty ratalne, gotówkowe – wartość umów	16
Kredyty gotówkowe (sektor bankowy) – średni okres kredytowania i średnia kwota kredytu	17
Kredyty konsumpcyjne w przedziałach kwotowych ..	18
Udział instytucji kredytowych w udzielanych kredytach konsumpcyjnych i pożyczkach	19
Jakość kredytów w grupach wiekowych (wiek w dacie podpisania umowy)	20
Wejścia do statusu >30 dni opóźnienia w spłacie	21
BIK Indeks Jakości Portfela Kredytów Konsumpcyjnych	22
Jakość udzielonych kredytów konsumpcyjnych (status >30 dni opóźnienia) – sektor bankowy	23
Jakość udzielonych kredytów konsumpcyjnych (status >90 dni opóźnienia)	24
Szkodowość pozabankowych pożyczek konsumpcyjnych	25

s. 26–33 KREDYTY MIESZKANIOWE

Główne obserwacje	26
Liczba udzielonych kredytów mieszkaniowych	27
Wartość udzielonych kredytów	28
Liczba kredytobiorców, zadłużenie	29
Jakość udzielonych kredytów mieszkaniowych	30
Jakość udzielonych kredytów mieszkaniowych – porównanie kredytów złotych z walutowymi ..	31
Jakość portfeli frankowych	32
Jakość kredytów frankowych a kurs franka	33

s. 34–38 KARTY KREDYTOWE

Główne obserwacje	34
Liczba wydanych kart kredytowych	35
Wartość limitów na otwieranych rachunkach	36
Posiadacze kart kredytowych, rachunki aktywne/ nieaktywne	37
Limity na rachunkach kart i ich wykorzystanie	38

s. 39–43 MIKROPRZEDSIĘBIORCY

Główne obserwacje	39
Wartość, jakość i struktura branżowa portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw	40
Liczba i wartość udzielonego finansowania mikroprzedsiębiorstwom przez banki w 2017 r.	41
Wartościowa i liczbowa struktura sprzedaży kredytów mikroprzedsiębiorstwom w 2017 r. – ujęcie produktowe	42
Średnie wartości udzielanych kredytów mikroprzedsiębiorcom	43

Rynek kredytowy w segmencie osób prywatnych nie rośnie tak dynamicznie, jak gospodarka. Jedynie kredyty mieszkaniowe wykazały w 2017 r. wyraźny wzrost, ale i one nie osiągnęły dynamiki liczby oddawanych mieszkań.

Sprzedaż kredytów gotówkowych była w 2017 r. pod względem liczbowym na poziomie 2016 r., mierzona wartościowo – niewiele wyższa. W segmencie kart kredytowych obserwuje się stabilizację poziomu zawieranych umów. Jedynie kredyty finansujące sprzedaż ratalną towarów i usług wykazały w 2017 r. wysoką dynamikę.

Trwa ekspansja firm pożyczkowych w segmencie niskokwotowym. Wysoka jest szkodowość pożyczek.

Banki koncentrują się na kredytach gotówkowych udzielanych na wyższe kwoty i na dłuższe okresy.

Maleje liczba osób obsługujących kredyty mieszkaniowe w obcej walucie oraz kwota należności banków z tytułu tych kredytów. Wynika to ze spłat kredytów oraz z umocnienia się w 2017 r. złotego wobec franka szwajcarskiego. Nie obserwujemy wpływu zmian kursu franka na spłacalność kredytów zaciągniętych w tej walucie.

Jakość kredytów osób prywatnych, we wszystkich produktach, nie budzi zastrzeżeń i jest na bezpiecznym poziomie.

W bazach BIK obserwujemy wzrost liczby i kwot kredytów udzielanych mikroprzedsiębiorcom. Dominują kredyty dla branży handlowej i usługowej.

dr Andrzej Topiński
Główny Ekonomista BIK

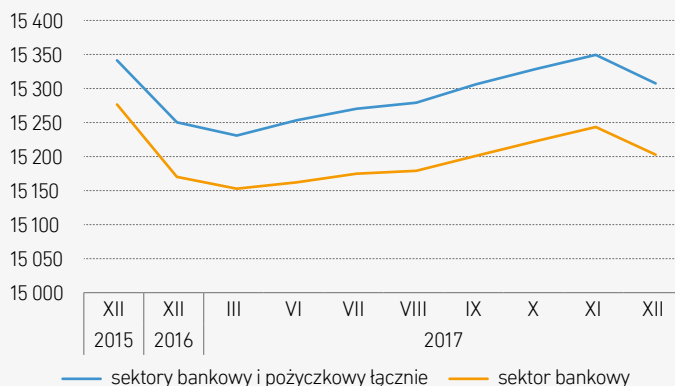
Liczba kredytobiorców, zadłużenie

W II półroczu 2017 r. wzrosła liczba osób obsługujących zobowiązania w sektorze bankowym i pożyczkowym oraz kwota ich zadłużenia.

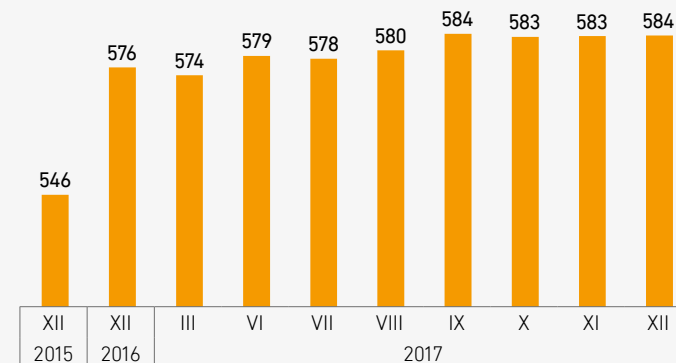
W grudniu 2017 r. w bazie BIK było 15,3 mln klientów obu sektorów, bankowego i pożyczkowego, na początku roku było ich o 108 tys. mniej (wzrost o 0,7%). W II półroczu liczba kredytobiorców i pożyczkobiorców z miesiąca na miesiąc była wyższa. Liczba klientów sektora bankowego rosła w podobnym tempie. Natomiast liczba klientów sektora pożyczkowego wzrosła aż o 24,8%. Wzrost ten wynikał głównie z udzielania pożyczek osobom już zadłużonym w bankach. Liczba osób obsługujących jednocześnie kredyty bankowe i pożyczki wzrosła w trakcie 2017 r. o 23,9%.

W podobnym, jak liczba kredytobiorców, stopniu wzrosła kwota zobowiązań klientów obu sektorów. Na koniec 2017 r. byli oni winni 584 mld zł, o 7,5 mld (1,3%) więcej niż na początku roku. Ujemne różnice kursowe na portfelu frankowym wynikające z umocnienia złotego wyniosły 15,3 mld zł.

Liczba osób (w tys.) obsługujących kredyty/pożyczki

Łączne zadłużenie gospodarstw domowych w sektorze bankowym i pożyczkowym (w mld zł)

Kredytobiorcy według produktów

Stabilna jest liczba osób obsługujących kredyty konsumpcyjne. Rośnie liczba kredytobiorców mieszkaniowych.

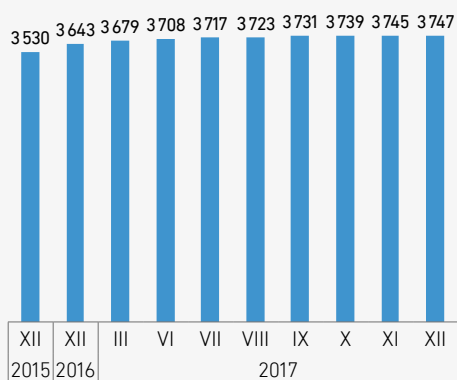
W 2017 r. przybyło 105 tys. (2,3%) kredytobiorców mieszkaniowych. Podobnie było rok wcześniej – w całym 2016 r. przybyło 112 tys. kredytobiorców. Portfel kredytów mieszkaniowych jest stosunkowo młody, stąd liczba osób wchodzących na rynek jest wyższa od liczby osób całkowicie spłacających swoje zadłużenie.

Po spadkach w 2016 r., kontynuowanych w I półroczu 2017 r. liczba osób mających kredyty konsumpcyjne w sektorze bankowym w końcu grudnia była większa r/r o 74 tys. (0,9%). Wzrosty dotyczą zarówno kredytów ratalnych, jak i gotówkowych. Trudno tu mówić o hossie, ale zarysowuje się przejście do wzrostów na rynku kredytów konsumpcyjnych, także w wymiarze liczby kredytobiorców.

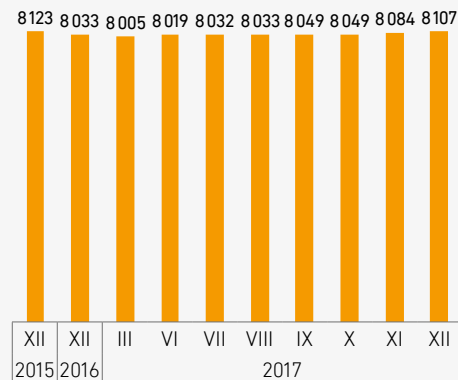
Liczba osób posiadających linię kredytową w 2017 r. spadła o 194 tys. do 7341 tys. W październiku i listopadzie liczba osób posiadających kartę kredytową zaczęła rosnąć. W końcu grudnia banki raportowały 4901 tys. osób posiadających kartę kredytową, o 73 tys. (1,5%) więcej niż rok wcześniej.

Kredytobiorcy (tys. osób)

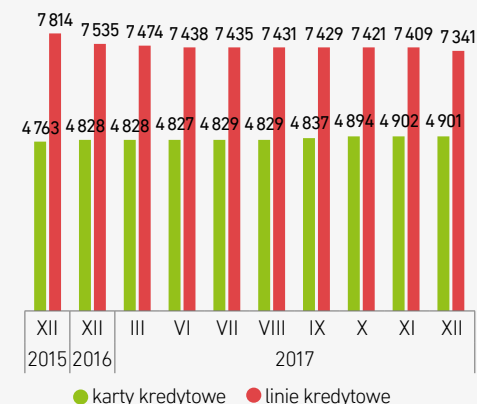
Kredyty mieszkaniowe

Kredyty konsumpcyjne

Linie i karty kredytowe

Klienci firm pożyczkowych

Wzrasta liczba osób mających zobowiązania w firmach pożyczkowych – osoby te w zdecydowanej większości obsługują jednocześnie kredyty bankowe.

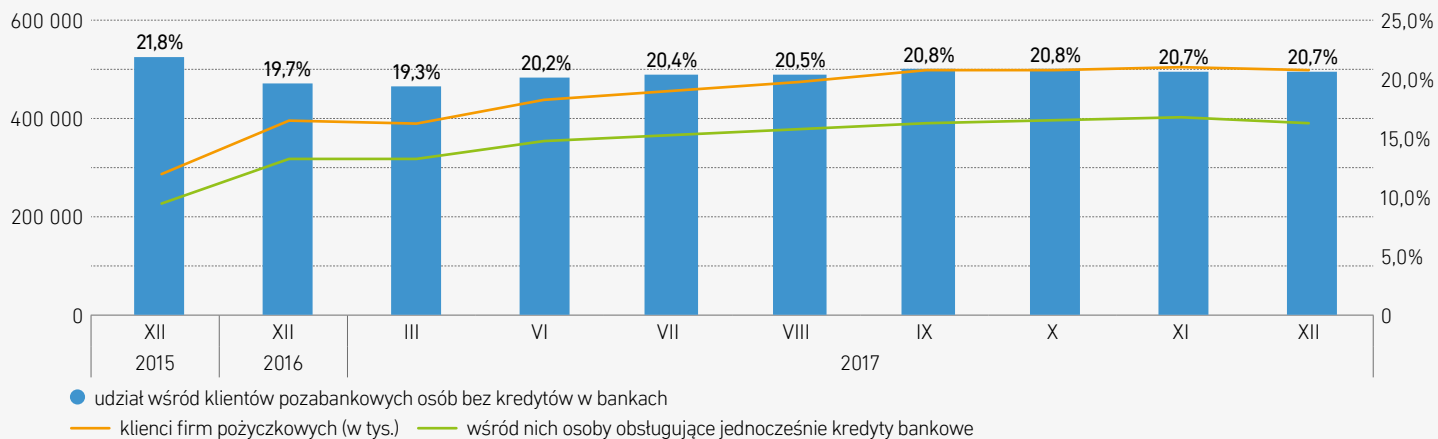
W 2017 r. firmom pożyczkowym współpracującym z BIKiem przybyło 101,3 tys. klientów. Przyrosty pożyczkobiorców w 2017 r. były podobne do 2016 r. Rosnąca liczba klientów firm pożyczkowych wynika nie tylko z rozwoju działalności tych firm, ale także z procesu zacieśniania współpracy firm z BIKiem.

Około 80% klientów sektora pożyczkowego obsługuje jednocześnie kredyt bankowy. Tylko 102 tys. z 498 tys. klientów sektora pożyczkowego

nie ma czynnych zobowiązań wobec banków, 25% z nich to osoby w wieku do 24 lat, a młodzi są bardziej ryzykowni.

Grupą podwyższonego ryzyka w sektorze firm pożyczkowych są też osoby nadaktywne, obsługujące jednocześnie wiele kredytów i pożyczek w obu sektorach.

Klienci firm pożyczkowych (w tys.), wśród nich osoby obsługujące jednocześnie kredyty bankowe

Klienci firm pożyczkowych

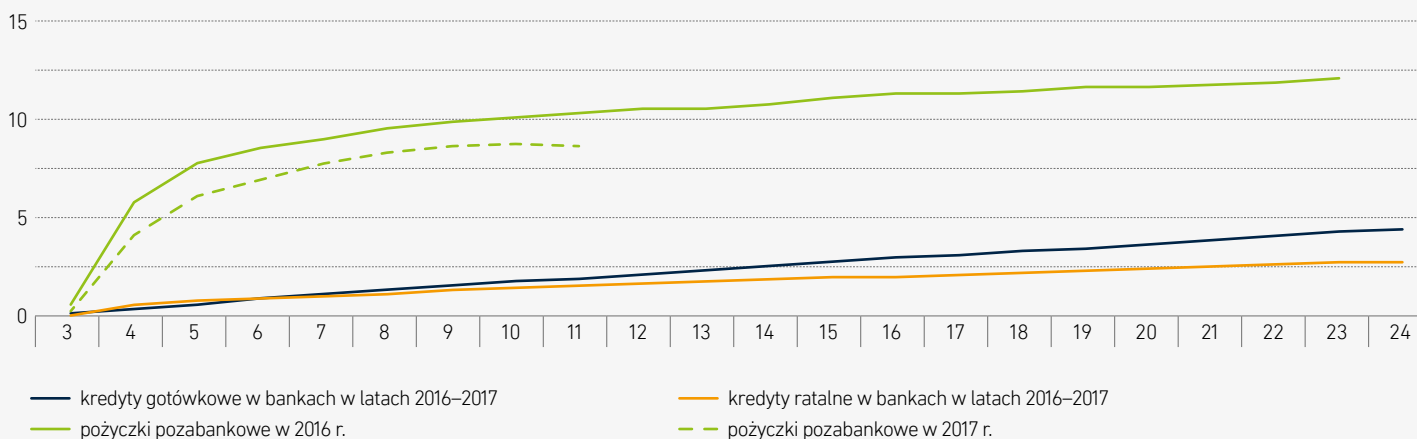
Pożyczki niebankowe charakteryzują się znacznie wyższą szkodowością.

Oceniając kredyty bankowe i pożyczki udzielane przez firmy niebankowe (patrz wykres poniżej), widać, że szkodowość pożyczek mierzona 2 lata po ich udzieleniu jest blisko trzykrotnie wyższa od nisko kwotowych kredytów bankowych. Po dwóch latach od udzielenia 12,1% pożyczek pozabankowych

klasyfikowanych jest do kategorii opóźnionych >90 dni, podczas gdy w bankach do kategorii tej zaliczane jest 4,3% kredytów gotówkowych i 2,7% kredytów ratalnych. Firmy pożyczkowe akceptują wyraźnie wyższy poziom ryzyka, wykazują wyższą gotowość finansowania osób obsługujących wiele zobowiązań, są

też bardziej otwarte na kredytowanie stosunkowo bardziej ryzykownych osób młodych. Problem w tym, że finansują głównie osoby posiadające czynne kredyty, przenosząc przez to ryzyko na portfele bankowe.

Kredyty i pożyczki na kwoty do 10 tys. zł udzielone w latach 2016–2017 przez banki i firmy pożyczkowe. Udziały rachunków opóźnionych w obsłudze >90 dni w kolejnych miesiącach po udzieleniu

Klienci nadaktywni

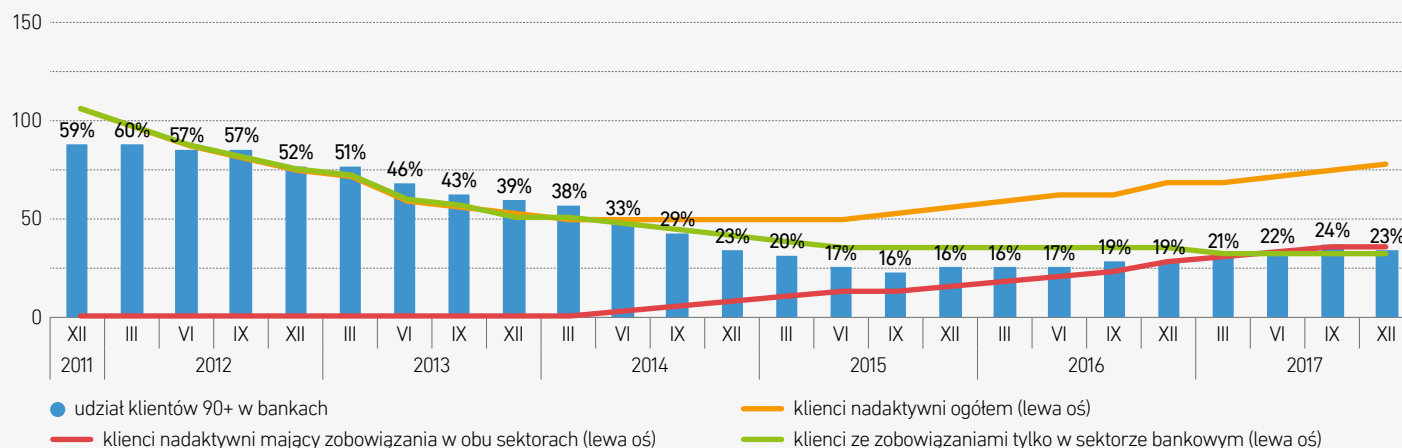
Liczba osób nadaktywnych (mających 10 i więcej zobowiązań) rośnie głównie wskutek akceptowania przez firmy pożyczkowe wniosków osób obsługujących jednocześnie wiele kredytów w bankach.

Liczba osób obsługujących 10 i więcej kredytów w bankach i SKOKach systematycznie maleje. Osoby obsługujące 10 i więcej zobowiązań określamy jako nadaktywne. Są to osoby o podwyższonym ryzyku kredytowym. Banki ograniczają kredytowanie takich osób. W czerwcu 2017 r. osób obsługujących 10 i więcej kredytów w sektorze bankowym (łącznie ze SKOKami) było 36 tys., od początku

roku ubyło 1 tys. takich osób, ale osób które w swych portfelach łączą kredyty bankowe (mają ich mniej niż 10) z zobowiązaniami wobec firm pożyczkowych (łącznie mają 10 i więcej zobowiązań) było w grudniu 42,2 tys., o 10 tys. więcej niż na początku roku. Wygląda na to, że firmy pożyczkowe w znacznym stopniu przejęły kredytowanie osób nadaktywnych – ich liczba, gdy analizuje się łącznie

kredytobiorców obu sektorów stale rośnie. Udział klientów złych wśród nadaktywnych w sektorze pożyczkowym (32%) jest o 9 pkt. proc. wyższy niż w sektorze bankowym. Wzrost liczby osób nadaktywnych napływający z sektora pożyczkowego w części wynika z zacieśniania przez te firmy współpracy z BIKiem.

Liczba (w tys.) klientów nadaktywnych, mających co najmniej 10 czynnych zobowiązań w sektorze bankowym i pożyczkowym oraz udział w tym zbiorze osób z opóźnieniem w obsłudze >90 dni

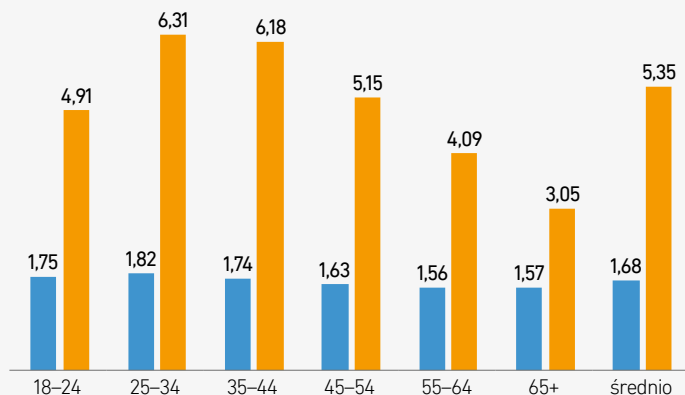
Firmy pożyczkowe – pożyczki dla już zadłużonych

Klienci firm pożyczkowych rolują swoje krótkoterminowe zobowiązania, średnio zaciągnęli w ciągu 24 miesięcy (w 2016 i 2017 r.) 5,35 zobowiązań w firmach pożyczkowych, klienci bankowi w tym czasie zaciągnęli średnio na osobę tylko 1,68 kredytów na kwoty do 10 tys. zł. Wydaje się, że jednym z istotnych powodów atrakcyjności firm pożyczkowych

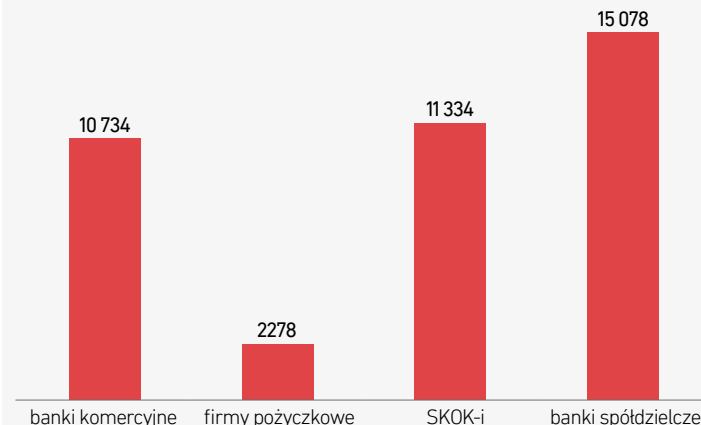
dla klientów jest gotowość firm do akceptowania wniosków osób już poważnie zadłużonych i szybkiego akceptowania wniosków o kolejną pożyczkę. Firmy pożyczkowe, poza kilkoma wyjątkami, operują w segmencie niskokwotowych pożyczek na krótkie terminy, stąd średnia kwota pożyczki jest niska. W grupie banków komercyjnych średnią kwotę udzielonego

kredytu zaniżają kredyty ratalne. W kredytach gotówkowych średni kredyt udzielony przez banki komercyjne wyniósł w latach 2016–2017 18,5 tys. zł. Pozostałe instytucje finansowe kredytów ratalnych udzielają niewiele.

Średnia, na osobę, liczba umów na kredyty/pożyczki, podpisanych w latach 2016–2017 na kwotę do 10 tys. zł w zależności od wieku

Średnia kwota kredytu konsumpcyjnego/pożyczki (bez kredytów ratalnych) według typu instytucji kredytowej

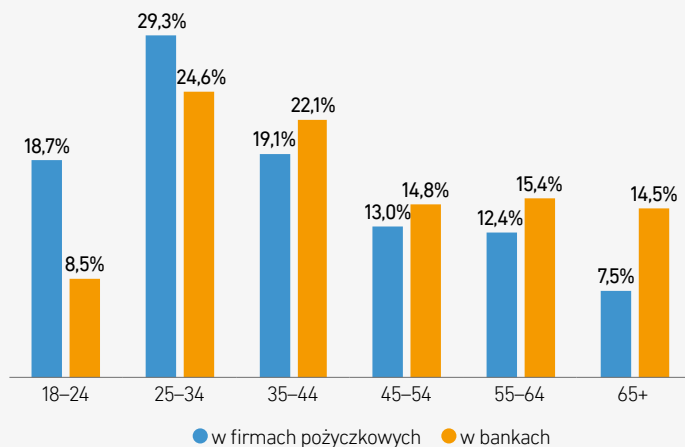
Pożyczki dla młodych

28% klientów mających czynne zobowiązania w firmach pożyczkowych (ujęcie portfelowe) ma nie więcej jak 30 lat. Udział tej grupy wiekowej pożyczkobiorców, nie obsługujących kredytu w bankach wynosi 43%. Odwrotną strukturą wiekową charakteryzują się klienci

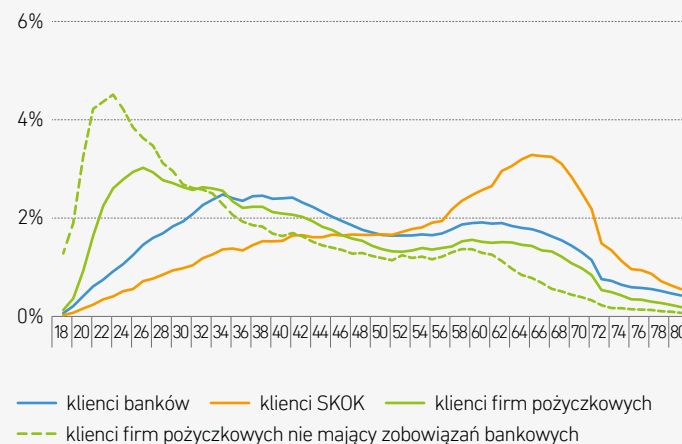
SKOKów, wśród nich dominują sześćdziesięciolatkowie. Klienci najmłodszy są relatywnie bardziej ryzykowni w kredytowaniu. Udział najmłodszej grupy (18-24 lat) w liczbie pożyczek udzielonych w latach 2016-2017 przez firmy pozabankowe wyniósł 18,7%.

Udział tej grupy wiekowej w niskokwotowych pożyczkach bankowych wynosił 8,5%. W bankach dominują starsi kredytobiorcy w porównaniu z firmami pożyczkowymi, a ryzyko kredytowe maleje wraz z wiekiem kredytobiorcy.

Kredyty/pożyczki na kwotę do 10 tys. zł udzielone w latach 2016 i 2017. Struktura wiekowa osób podpisujących umowy

Struktura klientów instytucji kredytowych wg wieku kredytobiorcy/pożyczkobiorcy

Główne obserwacje

- Ożywienie gospodarki w niewielkim stopniu przekłada się na rynek kredytów konsumpcyjnych. Liczba podpisanych umów była w 2017 r. na poziomie roku poprzedniego, wartość umów była nieco wyższa. Wyraźny wzrost liczby i kwot podpisywanych umów obserwowaliśmy w 2017 r. tylko w segmencie kredytów ratalnych, zwłaszcza w II połowie roku.
- Liczba kredytobiorców lekko wzrosła po spadkach w 2016 r., generalnie obserwujemy stabilizację liczby osób obsługujących kredyty konsumpcyjne.
- Kredyty konsumpcyjne na niższe kwoty przejmują firmy pożyczkowe. Szkodowość udzielanych przez nie pożyczek jest znacznie wyższa od kredytów bankowych. Wynika to z udzielania przez firmy pożyczek osobom mocno już zadłużonym w bankach i młodzieży.
- Banki koncentrują się na kredytach na wyższe kwoty, wydłużają się okresy, na które kredyty konsumpcyjne są udzielane. W rezultacie kwoty zadłużenia osób prywatnych w kredytach konsumpcyjnych rosną znacznie szybciej niż wartości podpisywanych umów.
- Jakość konsumpcyjnych kredytów bankowych jest na stabilnym, bezpiecznym poziomie.

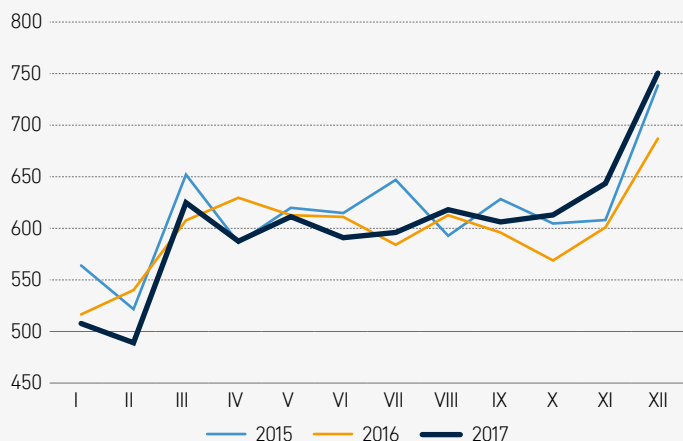
Liczba udzielonych kredytów

Liczba udzielanych kredytów konsumpcyjnych (ratałnych i gotówkowych) wykazuje stabilizację.

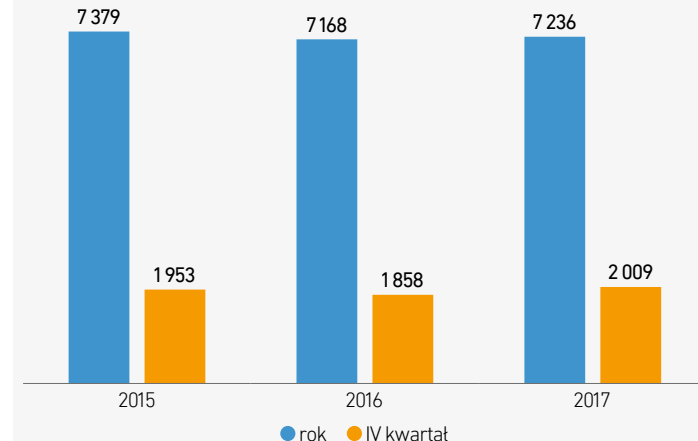
Sprzedaż kredytów konsumpcyjnych w latach 2015–2017 przebiegała podobnie – słabe dwa pierwsze miesiące roku (styczeń i luty), potem stabilizacja poziomu sprzedaży, a w końcówce roku wzrost liczby podpisywanych umów. Rok 2017 był pod tym względem podobny do dwóch poprzednich. Odbicie przedsięwzięczne było w tym roku silniejsze i rozpoczęło się wcześniej, już w listopadzie.

W 2017 r. banki i SKOKi udzieliły łącznie 7236 tys. kredytów konsumpcyjnych. Oznacza to niewielki (o 1%) wzrost r/r, ale też spadek (o 2%) w porównaniu z 2015 r. Poziom kredytowania w wyrażeniu liczbowym jest stabilny. Wyniki r/r IV kwartału pokazują wzrost aż o 8% liczby udzielonych kredytów konsumpcyjnych, co wynika z silniejszego i wcześniejszego wzrostu sprzedaży kredytów ratałnych w okresie przedsięwzięcznym.

Kredyty konsumpcyjne w tys. szt. udzielone w kolejnych miesiącach lat 2015–2017

Kredyty konsumpcyjne w tys. sztuk udzielone w latach 2015–2017, w tym w IV kwartałach

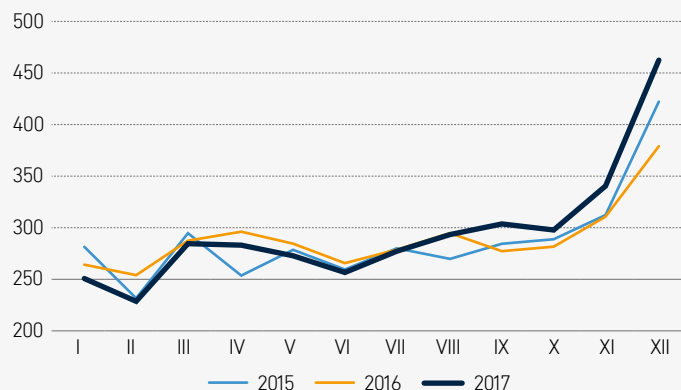
Kredyty ratalne, gotówkowe

Przedświadczone ożywienie sprzedaży kredytów konsumpcyjnych w grudniu 2017 r. dotyczyło tylko kredytów ratalnych (na zakup towarów i usług), kredyty gotówkowe nie wykazują sezonowych wzrostów w okresie przedświadczym.

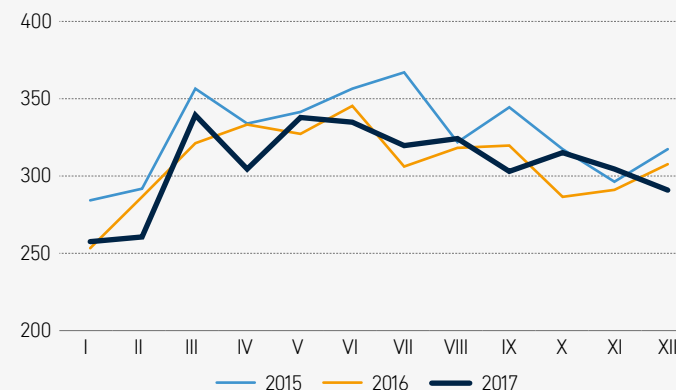
Liczba udzielonych kredytów ratalnych w IV kw. była w 2017 r. o 13,2% wyższa niż rok wcześniej, w grudniu aż o 21,7%. Liczba udzielonych kredytów ratalnych była w całym 2017 r. wyższa r/r o 10,2%.

Liczba udzielonych kredytów gotówkowych w 2017 r. była na poziomie roku poprzedniego, ale niższa (o 5,9%) w porównaniu z 2016 r. Kredyty gotówkowe nie wykazują sezonowych wzrostów w grudniu.

Kredyty ratalne w tys. sztuk udzielone w kolejnych miesiącach lat 2015–2017

Kredyty gotówkowe w tys. sztuk udzielone w kolejnych miesiącach lat 2015–2017

Zadłużenie, liczba kredytobiorców

Od marca 2017 r. obserwujemy w sektorze bankowym lekką tendencję wzrostową liczby kredytobiorców. Rośnie nadal kwota zadłużenia.

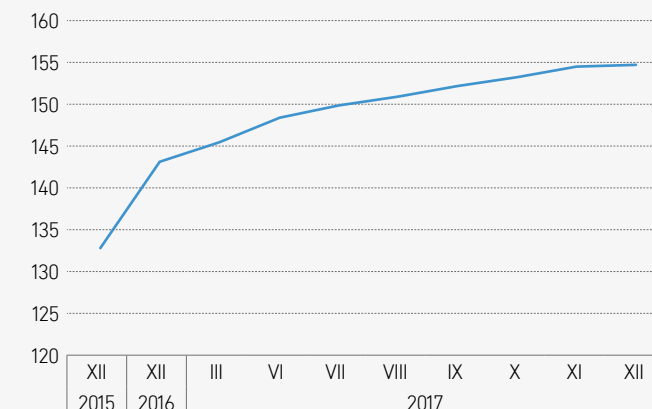
W 2016 r. odnotowaliśmy spadki liczby osób mających czynne rachunki kredytów konsumpcyjnych, przy wzrostowej tendencji sald na rachunkach. Od marca 2017 r. obserwujemy powolny wzrost liczby kredytobiorców. W grudniu 2017 r. 8 107 tys. osób obsługiwało kredyty konsumpcyjne, o 0,9% więcej niż w grudniu 2016 r.

Zadłużenie osób prywatnych w kredytach konsumpcyjnych wyniosło w grudniu 2017 r. 154,9 mld zł, co oznacza wzrost r/r o 8,3%. Zadłużenie na rachunkach kredytów gotówkowych wzrosło o 8,8%, na rachunkach kredytów ratalnych o 4,2%. Zadłużenie w kredytach gotówkowych stanowi 89% zadłużenia w kredytach konsumpcyjnych, w ratalnych 11%.

Liczba osób (w tys.) obsługujących kredyty konsumpcyjne (Banki i SKOKi)

Zadłużenie w kredytach konsumpcyjnych (w mld zł) (Banki i SKOKi)

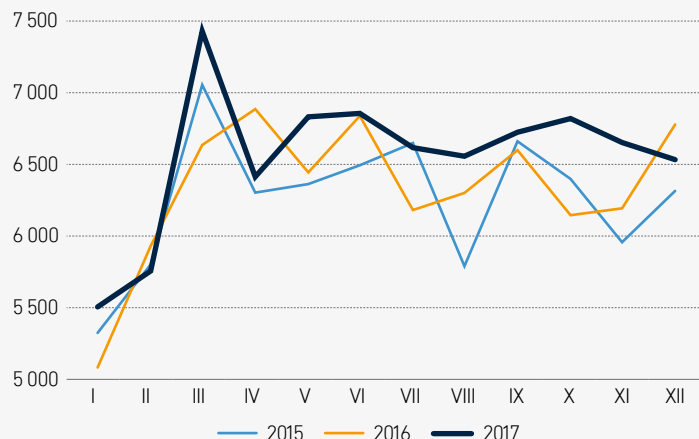
Wartość udzielonych kredytów konsumpcyjnych

Wartość zawieranych umów na kredyty konsumpcyjne nadal rośnie.

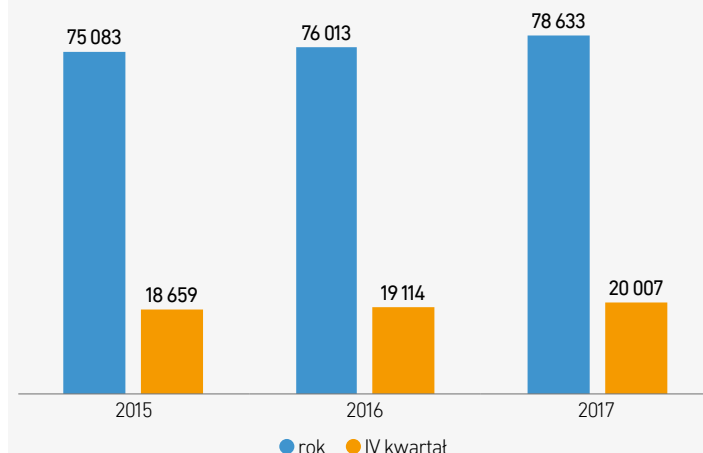
Począwszy od II kw. wartość podpisywanych umów w kolejnych miesiącach 2017 r. była na zbliżonym poziomie, średnio 6,7 mld zł miesięcznie. O wyższych z miesiąca na miesiąc wahaniami kwot udzielanych kredytów w dwóch poprzednich latach przesądzały niestabilne liczby kredytów wysokokwotowych.

Wartość umów na kredyty konsumpcyjne w 2017 r. była o 2,4% wyższa r/r., a w IV kw. wyższa o 4,7%. Stale obserwujemy wzrostowy trend kwot udzielanych kredytów konsumpcyjnych związany ze wzrostem przeciętnych kwot transakcji i wydłużaniu okresów kredytowania.

Kwota (w mln zł) kredytów konsumpcyjnych udzielonych w kolejnych miesiącach lat 2016–2017

Kredyty konsumpcyjne (w mln zł) udzielone w latach 2015–2017, w tym w IV kwartałach tych lat

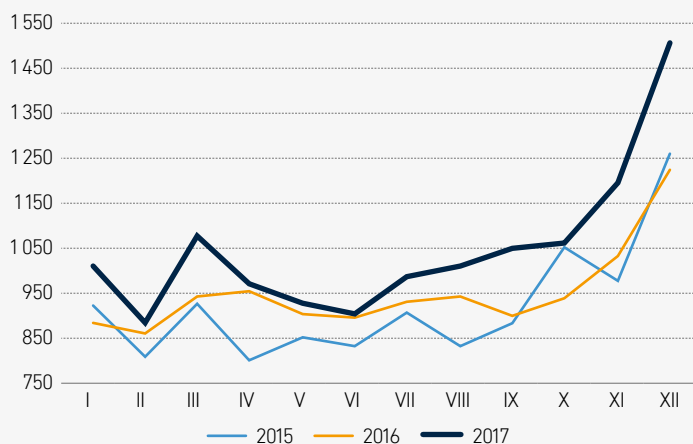
Kredyty ratalne, gotówkowe – wartość umów

Wzrosła wartość umów na kredyty konsumpcyjne w segmencie obsługującym sprzedaż ratalną, słabszy wzrost kredytów gotówkowych.

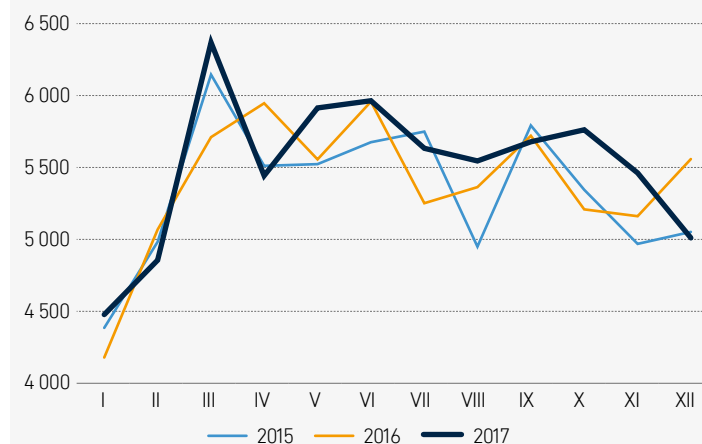
Wartość udzielonych przez sektor bankowy kredytów ratalnych była w 2017 r. o 10,2% wyższa niż rok wcześniej, w IV kw. wyższa o 17,9%. W grudniu aż o 23,1% wartość umów na kredyty ratalne w 2017 r. wyniosła 12,5 mld. zł. We wszystkich miesiącach sprzedaż kredytów ratalnych była wyższa w 2017 r. niż w roku poprzednim.

Wartość umów na kredyty gotówkowe wyniosła w 2017 r. 66 mld zł, była wyższa niż w 2016 r. o 2,3%. Sprzedaż sektora bankowego w tym segmencie była wyższa w IV kr. r/r o 2,0%.

Kredyty ratalne (w mln zł) udzielone w kolejnych miesiącach lat 2015–2017

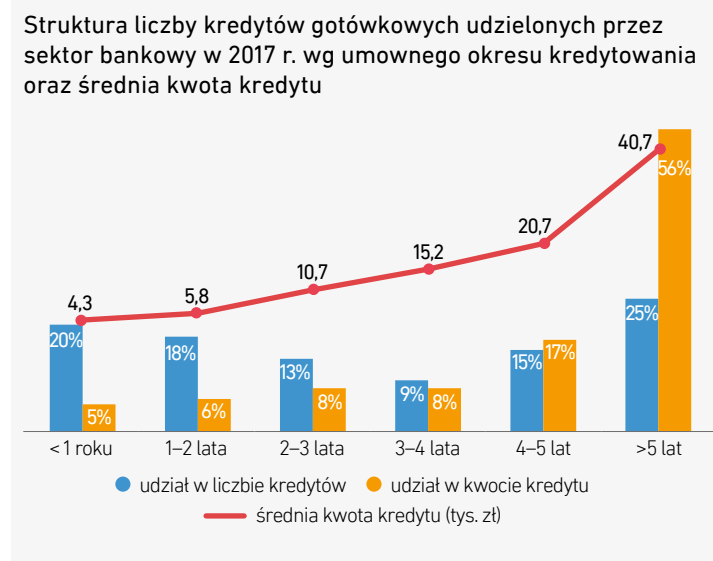
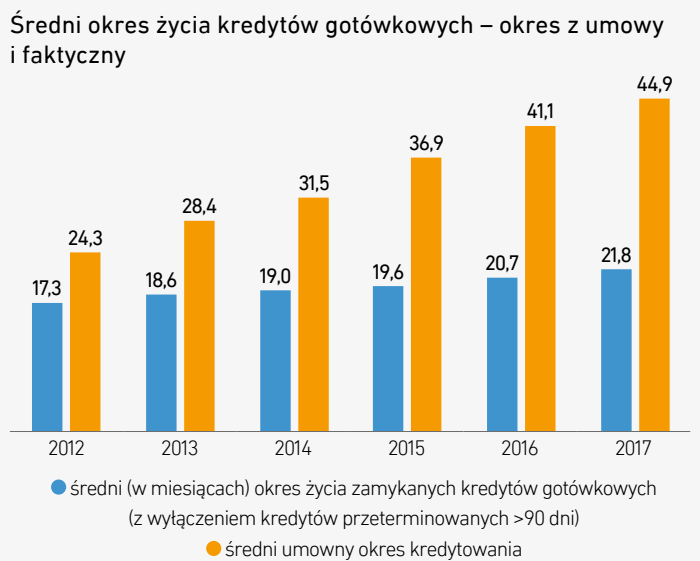
Kredyty gotówkowe (w mln zł) udzielone w kolejnych miesiącach lat 2015–2017

Kredyty gotówkowe (sektor bankowy) – średni okres kredytowania i średnia kwota kredytu

Z roku na rok wydłuża się średni okres, na który zawierane są umowy na kredyty gotówkowe. W ciągu pięciu lat średni okres kredytowania niemal się podwoił. Kredytobiorcy często przedpłacają zaciągnięte kredyty i faktyczny czas trwania umowy jest znacznie krótszy. 40%

umów na kredyty gotówkowe zawarte w 2017 r. podpisane zostało z okresem spłaty powyżej 4 lat. Im dłuższy okres kredytowania, tym wyższa kwota kredytu, a zatem w ujęciu wartościowym udział kredytów zawieranych na okres powyżej 4 lat jest jeszcze wyższy, wynosi 73%.

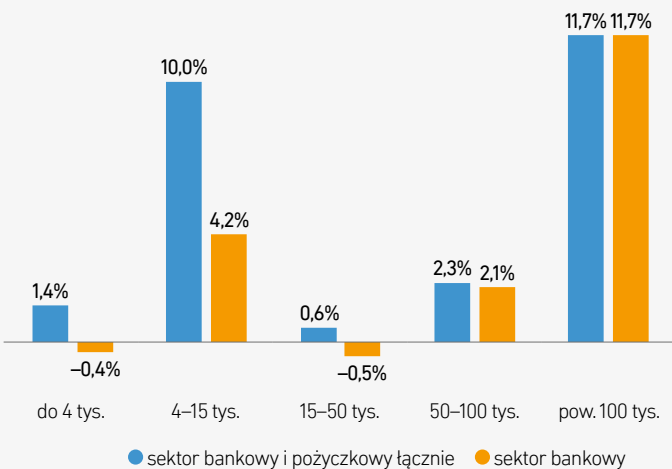

Kredyty konsumpcyjne w przedziałach kwotowych

W II półroczu 2017 r. powstrzymane zostały spadki liczby zawieranych niskokwotowych umów na kredyty konsumpcyjne. W segmencie kredytów na kwoty do 4 tys. zł, po pierwszym półroczu raportowaliśmy spadki w sektorze bankowym r/r o 6,1%, a licząc łącznie z firmami pożyczkowymi spadek o 2,5%. Podsumowanie całego 2017 r. pokazuje wzrost

kredytów w segmencie do 4 tys. zł (wraz z firmami pożyczkowymi) o 1,4%, w samych bankach lekki spadek (o 0,4%). Wyrównanie strat z I półroczu w liczbie udzielonych kredytów mogło się wiązać z dobrą końcówką roku, zwłaszcza z finansowaniem kredytami i pożyczkami zakupów przedsięwziętych.

Przyrosty r/r liczby udzielonych w 2017 r. kredytów/pożyczek konsumpcyjnych w przedziałach kwotowych

Wartościowa struktura udzielonych w 2017 r. kredytów gotówkowych w zależności od sytuacji kredytobiorcy w dacie zawieranej umowy kredytowej

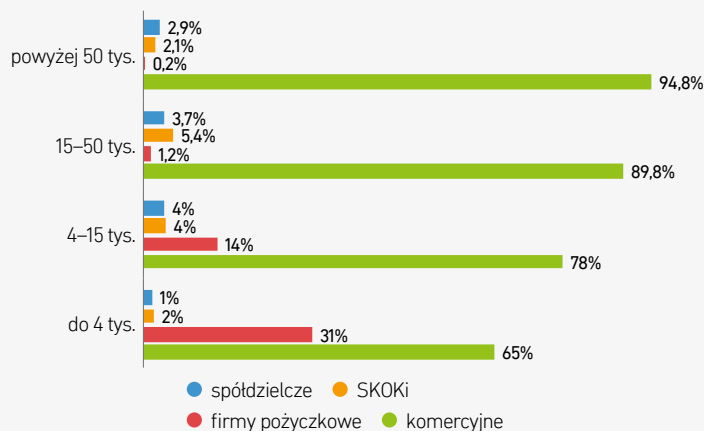
Udział instytucji kredytowych w udzielanych kredytach konsumpcyjnych/pożyczkach

Banki komercyjne dominują we wszystkich kategoriach kwotowych udzielanych kredytów, choć w najniższej prezentowanej grupie, kredytów/pożyczek do 4 tys. zł ich pozycja lidera jest zagrożona. Wprawdzie z wykresu widać, że udział banków komercyjnych w tej grupie jest dwukrotnie wyższy niż firm pożyczkowych, ale współpraca BIKu z firmami pożyczkowymi nie jest jeszcze pełna, stąd udział firm pożyczkowych w niskokwotowych kredytach jest zapewne wyższy. Trzeba mieć na uwadze mniejsze zainteresowanie banków tą grupą kredytów, czego

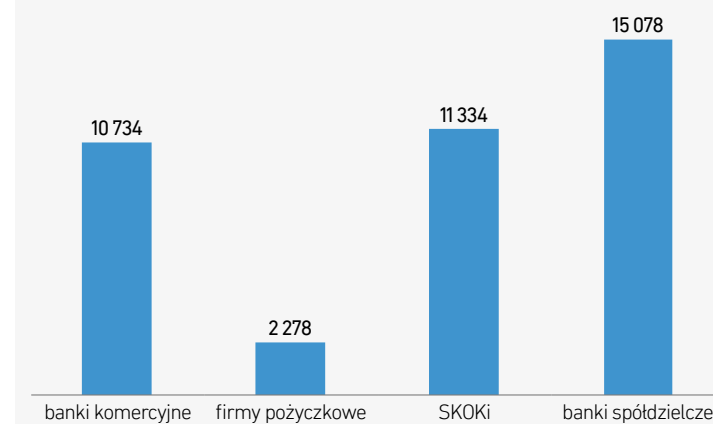
wynikiem są spadki liczby udzielanych przez nie kredytów na niskie kwoty.

Odmienność modeli biznesowych instytucji kredytowych obrazuje zestawienie średnich kwot udzielanych kredytów/pożyczek. Sektor bankowy, może z wyjątkiem kilku banków *consumer finance* wyraźnie koncentruje się na kredytach na wyższe kwoty. Zwraca uwagę wysoka kwota średniej pożyczki w bankach spółdzielczych i SKOKach. Średnią kwotę kredytu konsumpcyjnego banków komercyjnych zaniżają kredyty ratalne udzielane przez banki z grupy *consumer finance*.

Udziały instytucji kredytowych w liczbie udzielonych w 2017 r. kredytów/pożyczek ratalnych i gotówkowych

Średnia kwota (w zł) kredytu konsumpcyjnego/pożyczki według typu instytucji kredytowej

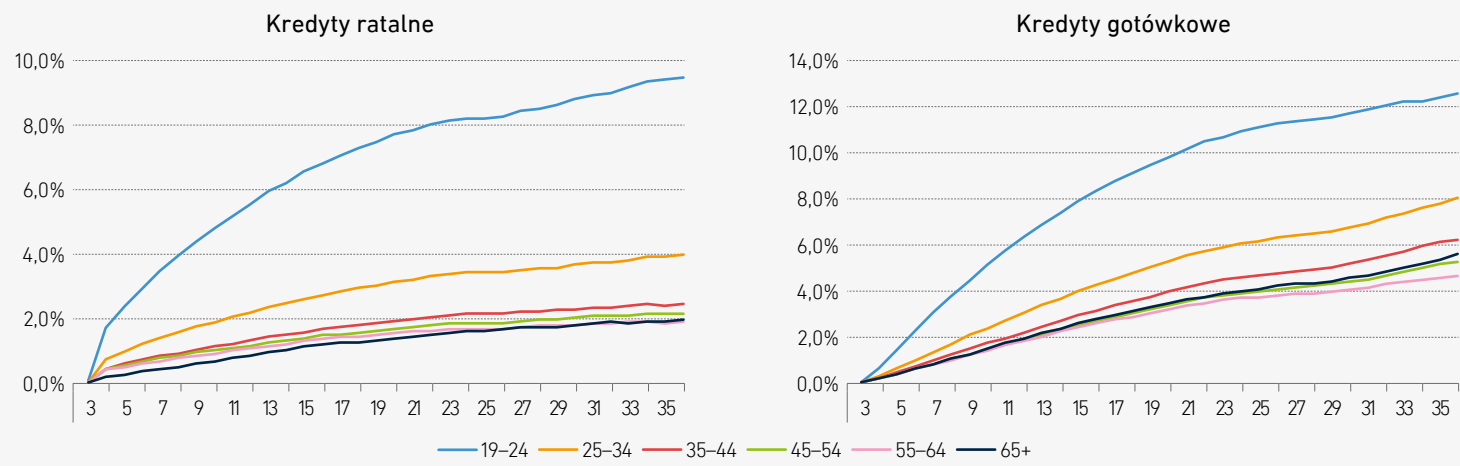
Jakość kredytów w grupach wiekowych (wiek w dacie podpisania umowy)

Najwyższą szkodowość wykazują kredyty udzielone najmłodszym. Prawdopodobieństwo defaultu maleje wraz z wiekiem kredytobiorcy.

W poprzedniej edycji KREDYT TRENDY pokazaliśmy szkodowość kredytów konsumpcyjnych w zależności od kwoty, na którą kredyt był udzielony (im wyższa kwota kredytu, tym szkodowość wyższa). Obecnie pokazujemy zależność szkodowości od wieku kredytobiorcy. Szczególnie ryzykowni są najmłodsi, zwłaszcza w kredytach

finansujących zakup towarów i usług (ratalnych). Jest ich wprawdzie stosunkowo niewiele (ok. 6% ogółu kredytobiorców). Zwraca uwagę także podwyższona szkodowość następnej grupy wiekowej (25–34 lat), w tej grupie jest czterokrotnie więcej kredytobiorców w porównaniu z grupą 19–24 lata.

Kredyty konsumpcyjne. Udział rachunków opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni w liczbie kredytów udzielonych w rocznikach 2016–2017 w grupach wiekowych w kolejnych miesiącach po udzieleniu

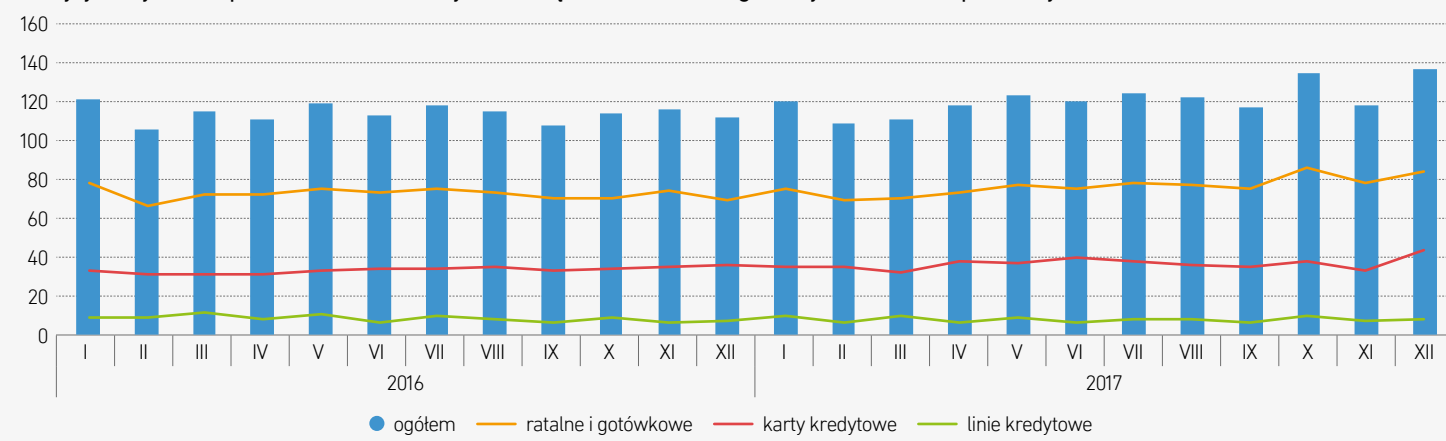
Wejścia do statusu >30 dni opóźnienia w spłacie

Liczba rachunków wchodzących do statusu opóźnionych >30 dni rosła w 2017 r. szybciej niż liczba czynnych rachunków w sektorze bankowym.

Liczba wejść do statusu >30 dni opóźnienia w obsłudze może być traktowana jako pierwszy sygnał pogorszenia jakości portfela. Średnio w miesiącu w 2016 r. do pierwszego statusu opóźnień wchodziło 114 tys. rachunków. W I półroczu 2017 r. liczba wejść wzrosła do 117 tys., w II półroczu do statusu >30 dni opóźnienia weszło 125,5 tys. rachunków średnio w miesiącu, w IV kw. 129,6 tys. Część obserwowanego wzrostu średniej liczby wejść do statusu >30 dni opóźnienia w 2017 r. wynika ze wzrostu liczby czynnych rachunków w 2017 r. W grudniu

2017 r. banki i SKOKi miały w portfelach o 1,5% więcej rachunków kredytów innych niż mieszkaniowe, a wzrost w 2017 r. liczby (średnio w miesiącu) wejść do statusu >30 dni wyniósł r/r 6,3%. Ten wzrost liczby wejść nie przekłada się bezpośrednio na jakość portfeli, część (około połowa) rachunków wchodzących w opóźnienie wraca do statusu regularnego. Na razie nie obserwujemy istotnego wzrostu wejść do statusu >90 dni opóźnienia (następny slajd).

Kredyty (w tys. szt.) przechodzące w danym miesiącu ze statusu regularny do statusu opóźniony >30 dni

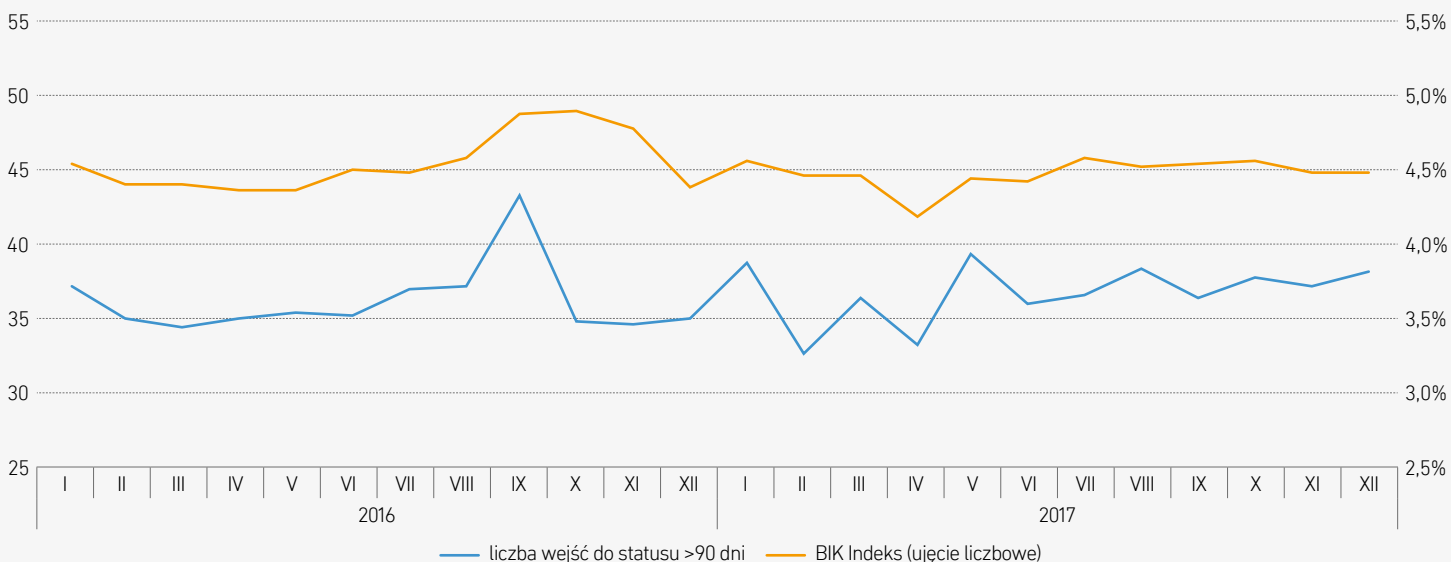
BIK Indeks Jakości Portfela Kredytów Konsumpcyjnych

Liczba wejść do statusu >90 dni opóźnienia w obsłudze i wyliczony w oparciu o nie BIK Indeks Jakości Kredytów Konsumpcyjnych są stabilne.

Indeksy Jakości Portfela Kredytów Konsumpcyjnych wyliczane są w oparciu o relację liczb wejść do statusu >90 dni opóźnienia do liczby czynnych w danym miesiącu rachunków (tu konsumpcyjnych). Indeksy obliczamy także w oparciu o kwoty takich przejść, wersja taka publikowana jest co miesiąc w Newsletterze Kredytowym BIK.

Na wykresie widać, że wzrost liczby wejść do statusu >30 dni nie przekłada się, jak dotąd, na wzrost wejść do statusu >90 dni opóźnienia. Jakość portfeli jest więc stabilna. Wzrost liczby wejść do statusu >90 średnio w miesiącu między 2016 i 2017 r. wyniósł 1,5%, przy wzroście czynnych rachunków o 2,6%.

BIK Indeks Jakości Kredytów Konsumpcyjnych oraz liczba (w tys. szt.) wejść do statusu >90 dni opóźnienia

Jakość udzielonych kredytów konsumpcyjnych (status >30 dni opóźnienia) – sektor bankowy

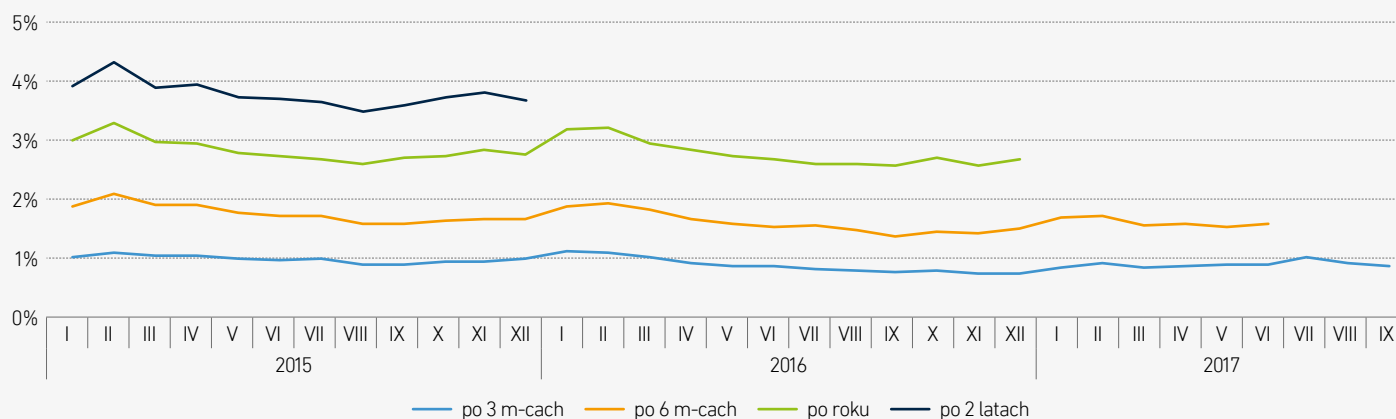
Utrzymuje się dobra i stabilna jakość kredytów konsumpcyjnych udzielonych w latach 2015–2017.

Pokazywana na poprzednich stronach relatywnie niska liczba rachunków wchodzących w status, zwłaszcza pierwszych (>30 dni), opóźnień w obsłudze kredytów konsumpcyjnych wynika z niskiego poziomu szkodowości kolejnych generacji kredytów. Na wykresie poniżej widać, że szkodowość kolejnych miesięcznych generacji kredytów, jeśli pominąć czynnik sezonowy, jest na stałym stabilnym poziomie (linie *vintage* są na wykresie niemal poziome), a trendy nawet lekko spadające. Kolejne generacje psują się liniowo z biegiem czasu (linie są równoległe), co

można interpretować jako brak wpływu czynników koniunkturalnych (np. zmian dochodowych) na spłacalność kredytów.

Dotychczasowe doświadczenie pokazuje, że połowa rachunków wchodząca w danym miesiącu do statusu opóźnionych >30 dni w następnym miesiącu wraca do statusu obsługi regularnej. Stąd jakość kredytowania mierzona odsetkiem rachunków w kohorcie, które w swej historii miały choć raz status >30, jest prawie dwukrotnie wyższa.

Udział rachunków opóźnionych >30 dni w liczbie rachunków otwartych w latach 2015–2017 w kolejnych miesiącach po ich udzieleniu

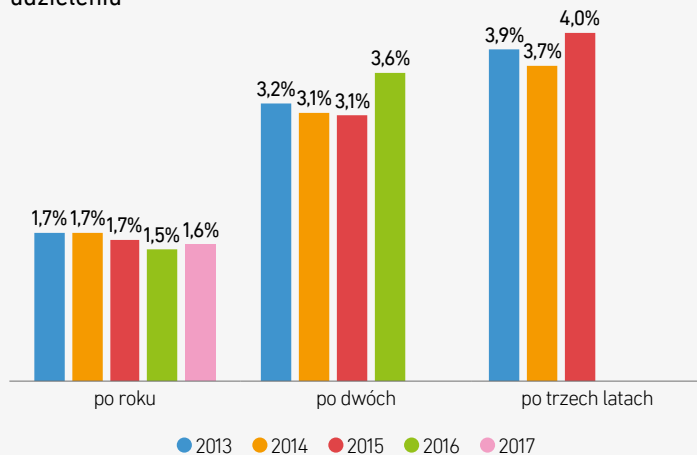

Jakość udzielonych kredytów konsumpcyjnych (status >90 dni opóźnienia)

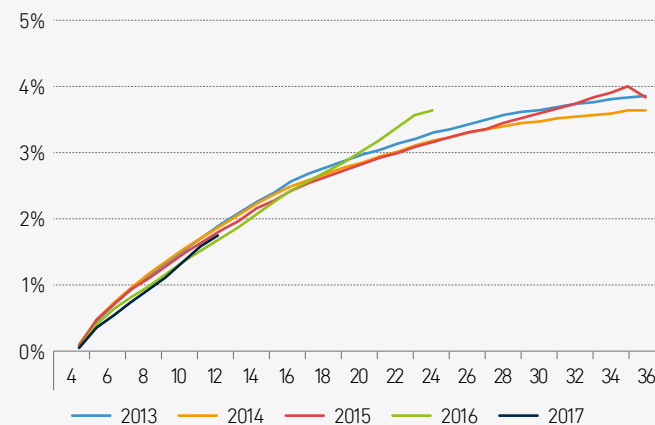
W kredytach konsumpcyjnych wskaźniki *vintage* kredytów trwale opóźnionych (>90 dni) rosną przez 36 miesięcy od udzielenia. W następnych miesiącach wskaźniki te się stabilizują. Roczniki 2013–2015, których szkodowość możemy obecnie ocenić w perspektywie 36 miesięcznej wykazują w końcu 2016 r. udział kredytów opóźnionych >90 dni na poziomie ok. 4%. Prawdopodobnie udział ten w kolejnych miesiącach już nie wzrośnie, możemy go więc interpretować jako ostateczny poziom szkodowości. Następne roczniki, 2016–2017 dojrzewają (psują się)

w podobnym tempie, jak roczniki poprzedzające, co widać na ich wynikach po dwu latach od udzielenia. Możemy więc zakładać, że finalna szkodowość tych roczników nie będzie także znacząco odbiegać od poziomu 4%. Byłby to poziom trzykrotnie niższy od „kryzysowego” rocznika 2008. Nieco podwyższona szkodowość rocznika 2016 po dwóch latach od udzielenia i rocznika 2015 po trzech latach wynika z małej liczby ocenianych rachunków (tylko udzielone w styczniu).

Udział rachunków opóźnionych >90 dni w liczbie kredytów udzielonych w latach 2013–2017 w 12, 24 i 36 miesięcy po ich udzieleniu

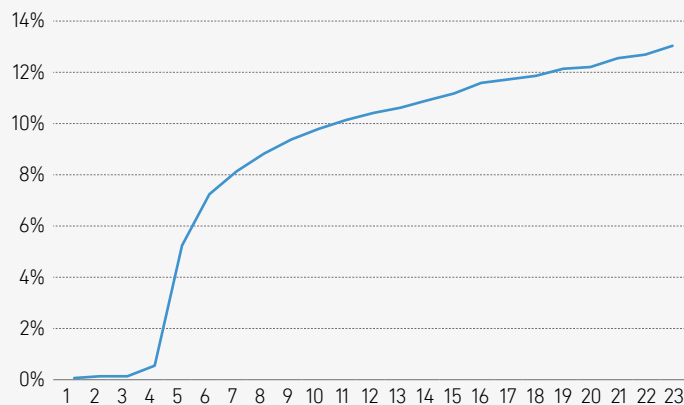
Udział rachunków opóźnionych >90 dni w liczbie kredytów udzielonych w latach 2013–2017 w kolejnych miesiącach po ich udzieleniu

Szkodowość pozabankowych pożyczek konsumpcyjnych

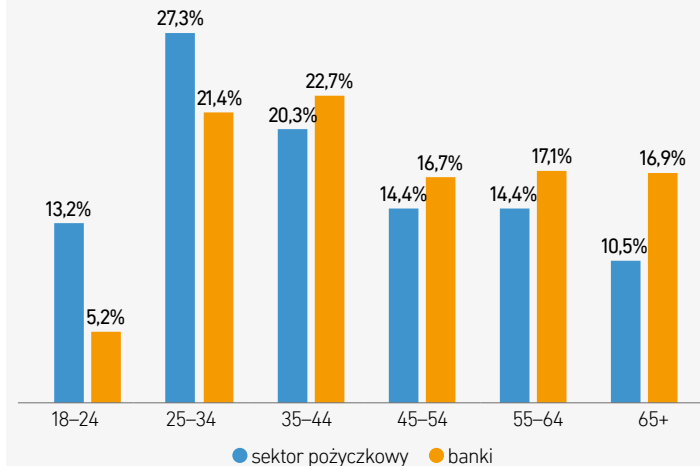
Modele biznesowe firm pożyczkowych zakładają akceptację wyższego ryzyka kredytowego. Z wykresu poniżej wynika, że szkodowość (mierzona udziałem pożyczek przeterminowanych >90 dni w liczbie kredytów udzielonych w roczniku) jest w firmach pożyczkowych obecnie trzykrotnie wyższa niż w sektorze bankowym. Jednym z powodów wyższej szkodowości jest akceptowanie wniosków kredytowych osób nadaktywnych (str. 8).

Udział pożyczek pozabankowych opóźnionych >90 dni pochodzących z lat 2016–2017 w kolejnych miesiącach po udzieleniu

Inną przyczyną wyższego ryzyka pożyczek pozabankowych jest kredytowanie najmłodszych, szkodowość jest w tej grupie wysoka (str.20). Wśród klientów firm pożyczkowych udział najmłodszych klientów jest prawie trzykrotnie wyższy niż w sektorze bankowym. Często najmłodsze pierwsze zobowiązanie zaciągają w firmach pożyczkowych. Natomiast klientów w wieku 35–44 lat (faza stabilizacji), podobnie jak najstarszych, wśród pożyczkobiorców jest mniej niż w sektorze bankowym.

Osoby obsługujące kredyty/pożyczki konsumpcyjne. Struktura klientów według wieku w końcu 2017 r.

Główne obserwacje

- Sprzedaż kredytów mieszkaniowych w 2017 r. była najwyższa od kilku lat (liczbowo o 4,9%, wartościowo o 10,9%).
- Wyraźny jest wpływ programu MdM na przebieg podpisywania umów w trakcie roku – wysoka sprzedaż w I półroczu (zwłaszcza w II kw.) słabsza w II półroczu. Podobnie było w 2016 r. i zapewne tak będzie w roku 2018, ostatnim z programem MdM.
- W trakcie 2017 r. frank szwajcarski potaniał o 55 gr. Skutkiem czego kredytobiorcy frankowi zyskali na różnicach kursowych 15 mld. zł. Ich zadłużenie w przeliczeniu na złote zmalało o 25 mld zł. Osób obsługujących kredyty walutowe w grudniu 2017 r. było o 48 tys. mniej niż rok wcześniej.
- Zmiany kursowe nie wpływają istotnie na poziom spłacalności kredytów frankowych.
- Wartość zadłużenia i liczba kredytobiorców obsługujących złotowe kredyty mieszkaniowe rośnie.

Liczba udzielonych kredytów mieszkaniowych

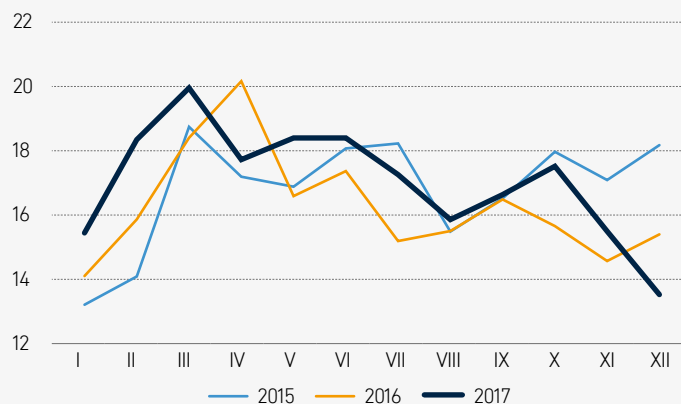
W 2017 roku udzielono najwięcej od pięciu lat kredytów mieszkaniowych, ale drugie półrocze było znacznie słabsze od pierwszego.

W drugim półroczu udzielono o 11% mniej kredytów mieszkaniowych w porównaniu z I półroczem. Tylko w dwóch miesiącach – w marcu i grudniu – sprzedaż kredytów była niższa niż w roku poprzednim. Podobny przebieg sprzedaży – mocny początek roku, a następnie słabnąca sprzedaż w drugiej połowie – miał miejsce w 2016 r. Wyjaśnieniem jest wyczerpywanie dopłat z programu MdM. Rok 2018 będzie ostatnim rokiem funkcjonowania programu MdM. Przebieg sprzedaży kredytów mieszkaniowych będzie zapewne podobny.

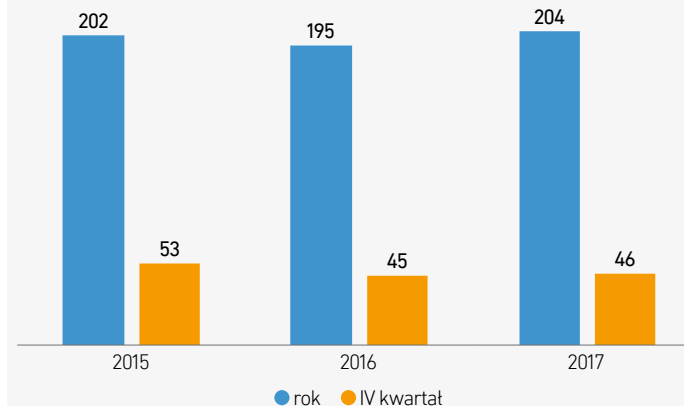
W 2017 r. banki udzieliły 204 tys. kredytów mieszkaniowych, tj. o 4,9% więcej niż w 2016 r. Jest to najwyższy wynik sprzedaży kredytów mieszkaniowych od pięciu lat. W końcu roku dynamika spadła. W IV kwartale liczba udzielonych kredytów przekraczała wyniki (r/r) o 2,1%.

Dynamika sprzedaży kredytów mieszkaniowych była jednak znacznie niższa od dynamiki liczby oddawanych mieszkań. Wg GUS w 2017 r. oddano do użytku o 9% więcej mieszkań niż rok wcześniej. W segmencie „mieszkania na sprzedaż i wynajem” o 13%.

Kredyty mieszkaniowe (w tys. szt.) udzielone w kolejnych miesiącach lat 2015–2017

Kredyty mieszkaniowe (w tys. szt.) udzielone w latach 2015–2017, w tym w IV kw. tych lat

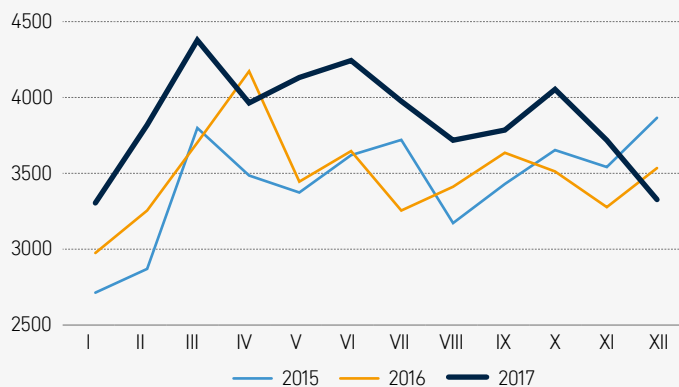

Wartość udzielonych kredytów

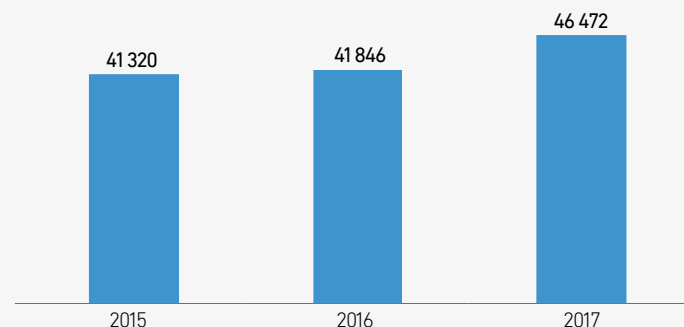
W wyrażeniu wartościowym sprzedaż kredytów mieszkaniowych rośnie dwukrotnie szybciej niż w wymiarze liczbowym.

W 2017 r. banki udzieliły kredytów mieszkaniowych na kwotę 46,5 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim o 10,9%. Dynamika jest więc ponad dwukrotnie wyższa niż w wymiarze liczbowym. Jeśli pominąć kredyty na kwoty poniżej 100 tys. zł, których większość nie jest związana z zakupami nieruchomości, wartość udzielonych kredytów byłaby w 2017 r. o 12,2% wyższa r/r. Średnia kwota kredytu mieszkaniowego w 2017 r. wyniosła 256 tys. zł o 2,9% więcej w porównaniu z 2016 r. Spadający w II półroczu trend sprzedaży kredytów jest także wyraźny w ujęciu wartościowym.

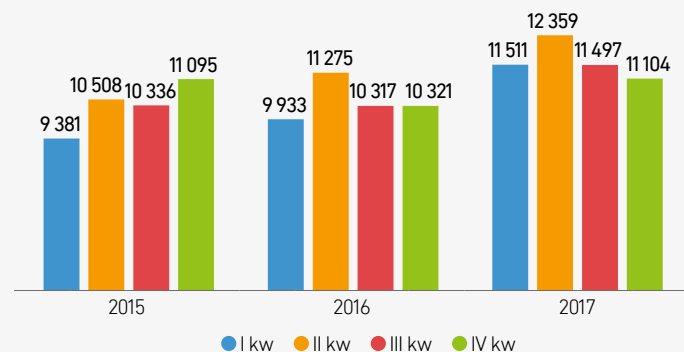
Kredyty mieszkaniowe (w mln zł) udzielone w kolejnych miesiącach lat 2015–2017

Kredyty mieszkaniowe (w mln zł) udzielone w latach 2015–2017

Kredyty mieszkaniowe (w mln zł) udzielone w kolejnych kwartałach lat 2015–2017

Liczba kredytobiorców, zadłużenie

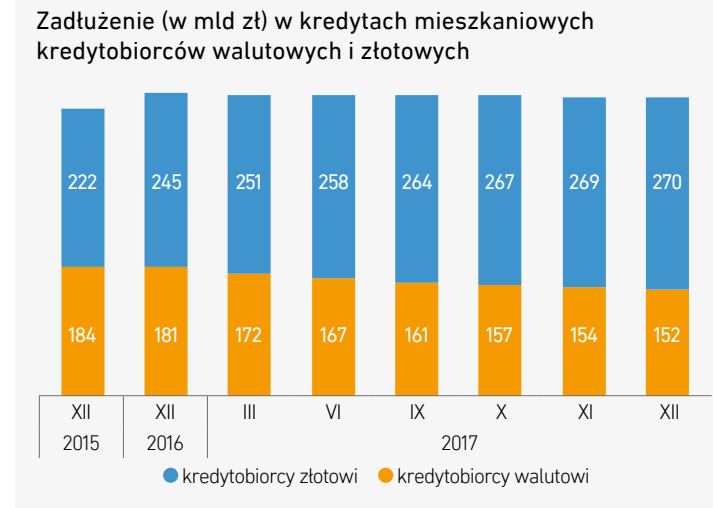
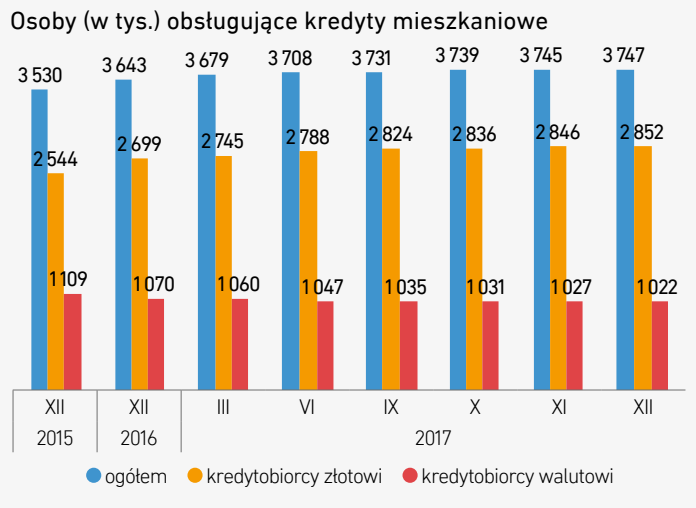
Rośnie liczba osób zadłużonych w kredytach mieszkaniowych. Kwota ich zobowiązań lekko spadła.

W grudniu 2017 r. 3 747 tys. osób miało kredyty mieszkaniowe. W ciągu roku przybyło ich 100 tys. Osób z kredytami złotowymi przybyło 153 tys., walutowców było o 48 tys. mniej.

Kredyty będące w statusie opóźniony >90 dni przewalutowane z waluty obcej na złote nie wpłynęły istotnie na spadki liczby kredytobiorców walutowych. W 2017 r. przewalutowano 406 takich kredytów.

W grudniu 2017 zadłużenie gospodarstw domowych w kredytach mieszkaniowych wynosiło 422 mld zł i było niższe w porównaniu z grudniem

2016 o 4 mld zł. Zadłużenie kredytobiorców złotych było o 25 mld zł wyższe niż przed rokiem, walutowców o 29 mld zł niższe. Spadek zadłużenia walutowców był wynikiem zarówno spłacania kredytów, jak i skutkiem umocnienia złotego. W grudniu 2017 r. frank szwajcarski był tańszy niż przed rokiem o 55 gr. czego skutkiem zadłużenie frankowiczów w przeliczeniu na złote obniżyło się o 15 mld zł.

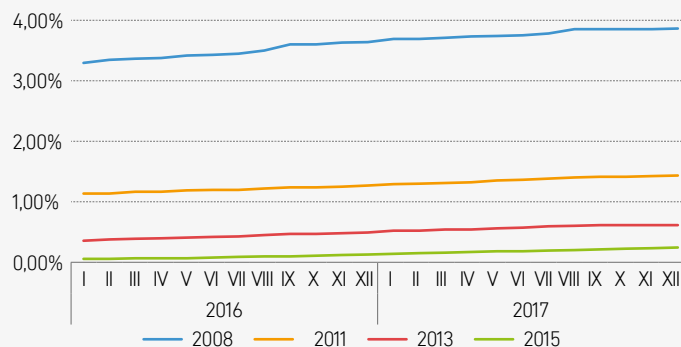
Jakość udzielonych kredytów mieszkaniowych

Proces wzrostu udziału kredytów opóźnionych w obsłudze wraz z wiekiem kredytu jest powolny.

Szkodowość kredytów udzielonych w roczniku/kohorcie, rośnie liniowo wraz z upływem czasu choć w różnym tempie.

Najwyższa szkodowość, mierzona w grudniu 2017 r. udziałem kredytów opóźnionych w obsłudze występuje w kryzysowym roczniku 2008 (3,9%). Pokryzysowe roczniki mają znacznie niższą szkodowość i choć z czasem się psują, z pewnością nie osiągną poziomu roczników z drugiej połowy poprzedniej dekady.

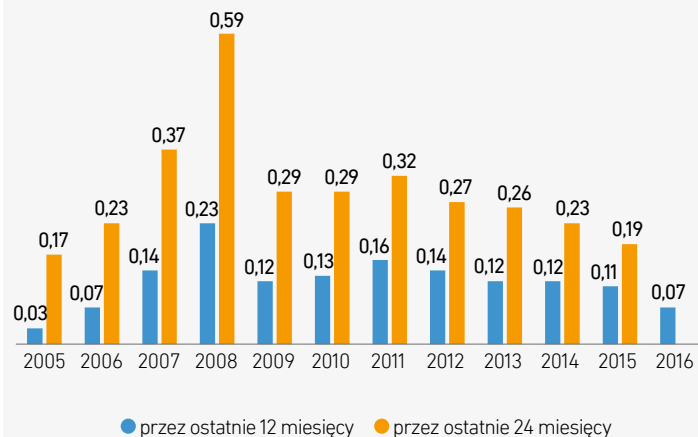
Udział rachunków opóźnionych >90 dni w liczbie udzielonych w wybranych rocznikach

Przyrosty w ostatnich 12 i 24 miesiącach udziałów kredytów opóźnionych w rocznikach 2005-2016 pokazuje wykres poniżej. Rocznik 2008 ma nie tylko najwyższą szkodowość, ale też psuje się najszybciej, pozostałe (do rocznika 2016) roczniki psują się, prócz najstarszych w podobnym tempie.

Stosujemy tu do oceny szkodowości rocznika relację liczby rachunków opóźnionych do liczby kredytów udzielonych. W starszych rocznikach wiele kredytów jest już sfałszowanych, np. w roczniku 2005 połowa. Zatem relacja, zwłaszcza w starszych rocznikach, kredytów opóźnionych do rachunków czynnych jest znacząco wyższa.

Wzrosty (w pkt. proc.) udziału rachunków opóźnionych >90 dni w liczbie udzielonych w rocznikach 2005-2016

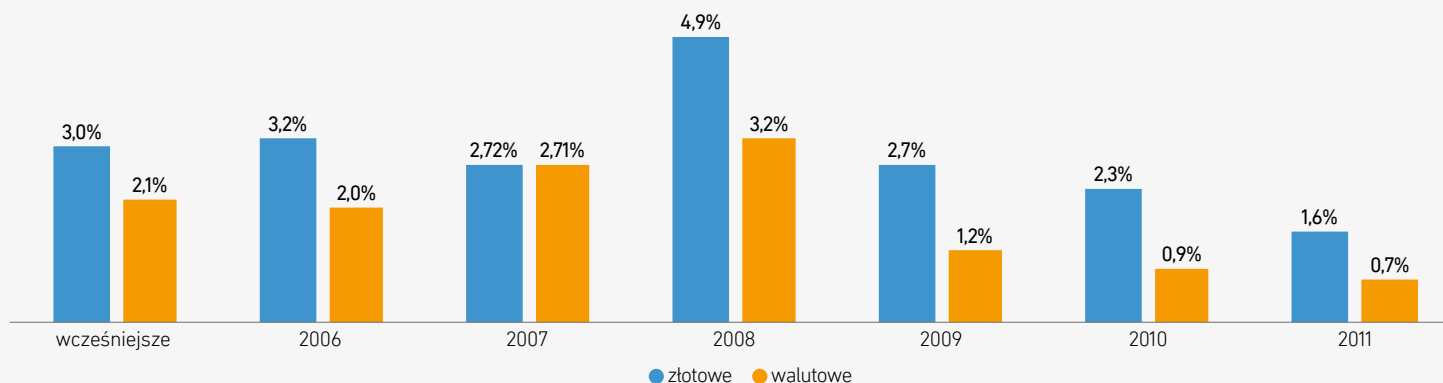

Jakość udzielonych kredytów mieszkaniowych – porównanie kredytów złotych z walutowymi

Porównanie jakości kredytów walutowych i złotych wygląda odmiennie w zależności od przyjętej miary. Na wykresie poniżej pokazujemy udziały liczby kredytów opóźnionych w obsłudze >90 dni w portfelach w grudniu 2017 r. w liczbie kredytów udzielonych w danym roczniku. W liczniku i mianowniku tego wskaźnika są także kredyty, które zostały już zamknięte w statusie regularnym bądź opóźnionym w obsłudze. Liczby kredytów udzielonych i opóźnionych w obsłudze w portfolio walutowym są powiększane o rachunki przewalutowane na złote w trybie windykacji/restrukturyzacji kredytu.

Przy zastosowaniu tej miary kredyty walutowe wykazują niemal we wszystkich rocznikach niższą szkodowość niż złote. Dotyczy to prawie wszystkich roczników, tylko w roczniku 2007 (przeważały w nim kredyty złote) udziały kredytów opóźnionych, po korekcie o przewalutowania, są podobne.

Udziały rachunków opóźnionych w obsłudze >90 dni w liczbie rachunków otwartych wg roku udzielenia. Stan bazy BIK w grudniu 2017 r. po korekcie o przewalutowania z uwzględnieniem rachunków wcześniej zamkniętych

Jakość portfeli frankowych

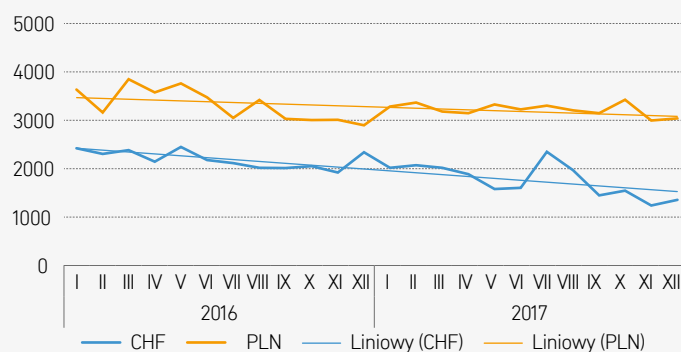
Poprawia się jakość portfeli, zarówno złotych jak i walutowych, oceniana odsetkiem kredytów wchodzących w status pierwszych opóźnień (>30 dni).

Maleje liczba rachunków przechodzących miesięcznie ze statusu obsługi regularnej do statusu >30 dni opóźnienia, zarówno w portfelu złotowym jak i frankowym. Spadki w portfelu walutowym są nawet (linia trendu) szybsze.

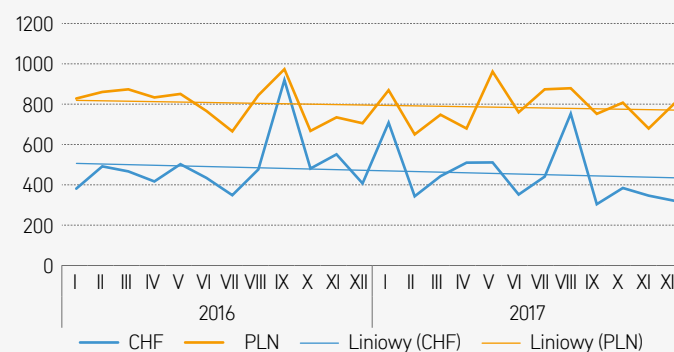
W 2016 r. średnio w miesiącu wchodziło w status >30 dni 0,423% czynnych rachunków walutowych oraz 0,223% czynnych rachunków złotych. Rachunków złotych mniej bo portfel był młodszy. W 2017 r. średnia miesięczna liczba wejść do statusu >30 dni w % rachunków czynnych spadła o 0,071 pkt. proc. W portfelu walutowym spadła o 0,025 pkt. proc.

Miesięczna liczba wejść do statusu >90 dni liczona w liczbach bezwzględnych także spada, ale wolniej w porównaniu z liczbą wejść do statusu >30 dni. Można liczyć, że szybki spadek liczby wczesnych opóźnień będzie za kilka miesięcy skutkowało mniejszą liczbą wejść do statusu >90 dni. Wejścia do statusu >90 dni odniesione do liczby czynnych rachunków były w 2016 i 2017 r. na podobnym co w 2016 r. poziomie. W portfelu walutowym wchodziło do statusu >90 dni średnio w miesiącu 0,09% czynnych rachunków, w złotowym 0,05% rachunków.

Liczba wejść do statusu >30 dni opóźnienia w portfelach złotowym i frankowym. Dane miesięczne z lat 2016–2017

Liczba wejść do statusu >90 dni opóźnienia. Dane miesięczne z lat 2016–2017

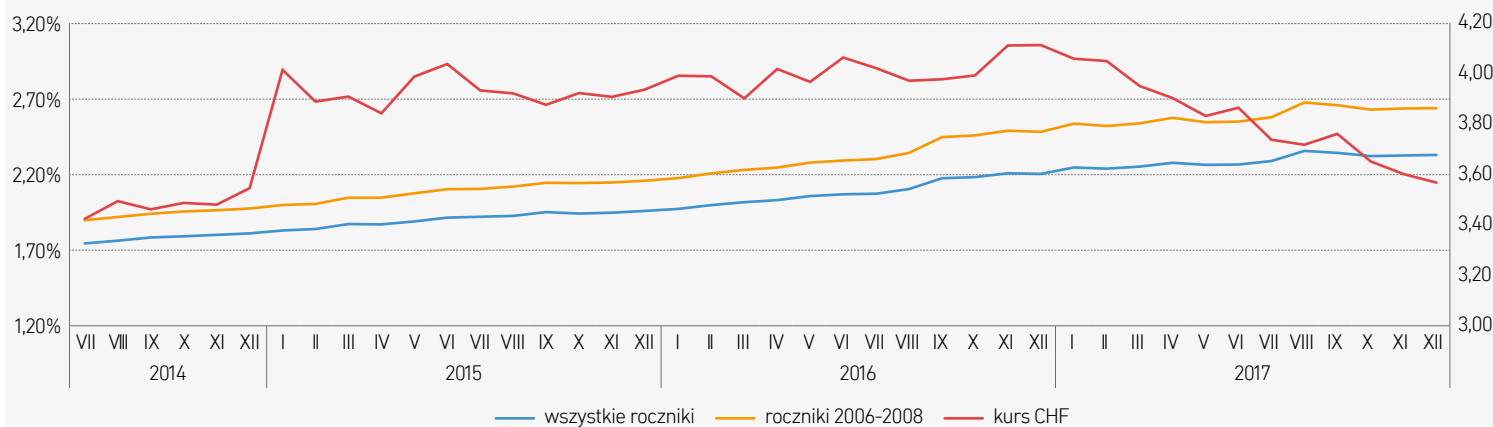
Jakość kredytów frankowych a kurs franka

Kurs franka szwajcarskiego ma niewielki wpływ na poziom spłacalności kredytów w tej walucie. W II połowie 2017 r. opóźnionych kredytów nie przybywało. Skutek spadku kursu franka?

Trzy lata temu, w styczniu 2015 r. został uwolniony kurs franka. W efekcie podrożał wówczas z poziomu 3,4 zł do około 4 zł w czerwcu 2015 r. Przez następne 18 miesięcy wahał się, przy trendzie wzrostowym, w przedziale 3,9–4,2 zł za franka. Jak widać na wykresie, ani silny wzrost kursu w 2015 r., ani późniejsze wahania nie miały istotnego wpływu na spłacanie kredytów przez frankowiczów. Lekkie przyspieszenie wypadania kredytów frankowych z regularnej obsługi odnotowaliśmy w II połowie 2016 r. Mogło się to wiązać z oczekiwaniami kredytobiorców na korzystne dla nich przewalutowanie kredytów frankowych.

Udziały rachunków opóźnionych prezentowane na wykresie zostały skorygowane (powiększone) o kredyty opóźnione w obsłudze przewalutowane z franka na złotego. W końcu roku 2017 w portfelach bankowych znajduje się 11,8 tys. kredytów frankowych opóźnionych w obsłudze >90 dni. Do liczby tej dodajemy 5,7 tys. kredytów, obecnie złotych, przewalutowanych z franka, będąc opóźnionymi w obsłudze.

Udział rachunków otwartych w CHF opóźnionych w obsłudze >90 dni w liczbie wszystkich rachunków otwartych vs kurs franka. Stany bazy BIK lipiec 2014–grudzień 2017

Główne obserwacje

- Ciągłe spada liczba otwieranych rachunków kart kredytowych przy stabilnej kwocie limitów na otwieranych rachunkach.
- W II połowie 2017 r. obserwowaliśmy stabilizację liczby wydawanych kart kredytowych przy spadku kwot przyznanych limitów.
- Rosną limity na wydawanych kartach, a także na kartach czynnych i aktywnych.
- Liczba kart czynnych jest w zasadzie stabilna.

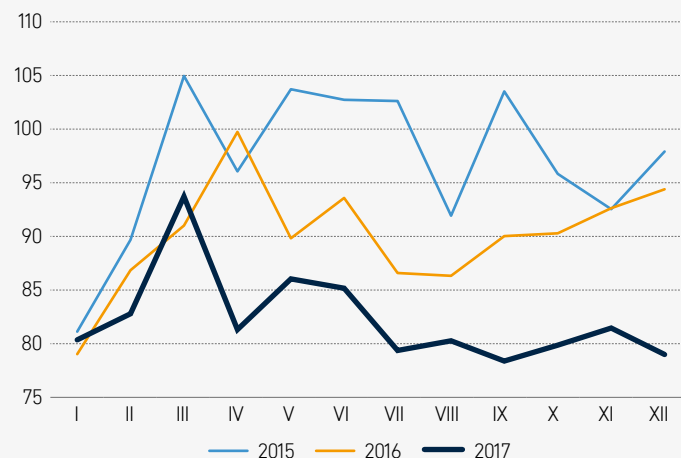
Liczba wydanych kart kredytowych

Spada liczba otwieranych rachunków kart kredytowych, w II półroczu zaobserwowano stabilizację.

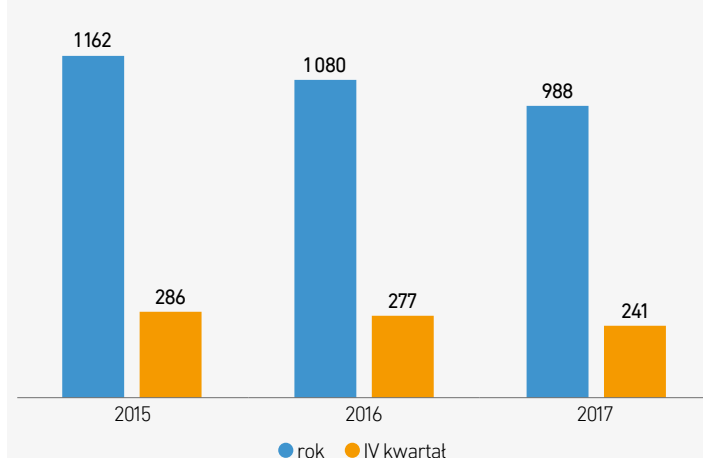
Poczynając od lipca 2017 r., liczba podpisywanych umów na karty kredytowe ustabilizowała się na poziomie 80 tysięcy miesięcznie. W 2016 r. średnio otwieranych było 90 tys. rachunków miesięcznie, w 2015 r. 97 tys. Wydaje się, że kilku ważnych na rynku wydawców kart zrewidowało swoje modele biznesowe, być może w związku reformą stawek *interchange*. Trudno powiedzieć, czy poziom wydawnictwa na poziomie II połowy roku będzie w 2018 roku utrzymany.

W 2017 r. otwarto o 8,5% mniej rachunków kartowych niż rok wcześniej. W IV kwartale spadek wydawnictwa r/r wyniósł 13,2%, pogłębienie spadków, przy stabilnym w IV kw. wydawnictwem, jest skutkiem efektu bazy. Spadki liczby wydawanych kart kredytowych głównie wynikają też ze zmiany techniki kredytowania sprzedaży ratalnej przez niektóre banki. Banki te prowadziły rachunki kredytów ratalnych w rachunkach kartowych.

Liczba (w tys. szt.) kart kredytowych wydanych w kolejnych miesiącach lat 2015–2017

Liczba kart kredytowych (w tys. szt.) wydanych w latach 2015–2017 w tym w IV kw. tych lat

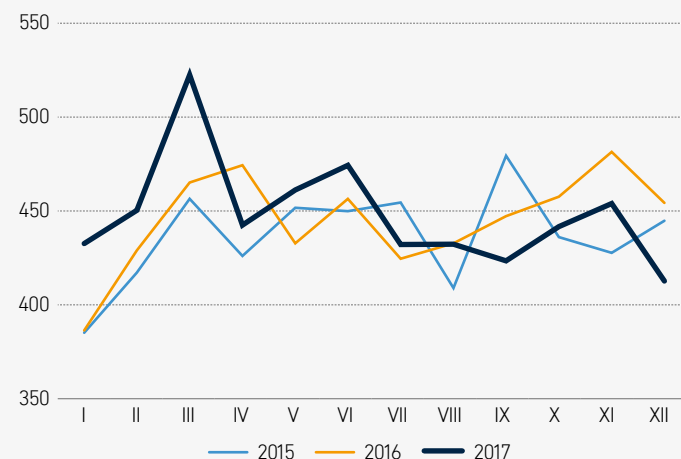
Wartość limitów na otwieranych rachunkach

Wartość przyznanych limitów na otwieranych rachunkach kart kredytowych także spada, choć wolniej niż liczba wydawanych kart.

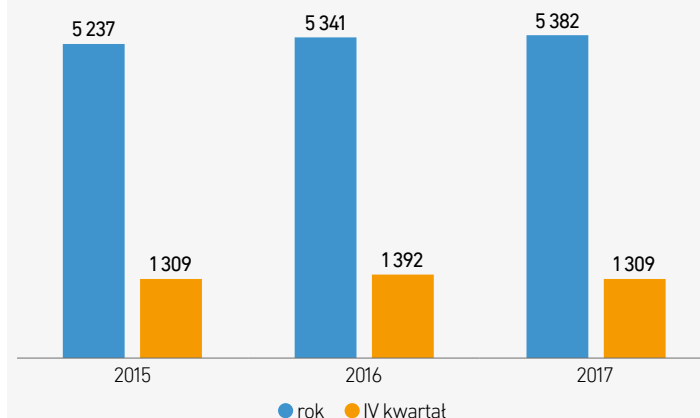
Kwota przyznanych na otwieranych rachunkach limitów kredytowych była w 2017 r. o 0,8% wyższa niż rok wcześniej, wzrost ten był skutkiem udanego I półrocza. W II półroczu odnotowaliśmy spadek kwot przyznanych limitów r/r o 3,7%, w IV kw. o 6%. Wolniejszy niż w wymiarze liczbowym spadek kwot limitów oznacza wzrost średniej kwoty przyznanego limitu. W 2017 r. 5446 zł był o 19% wyższy niż rok wcześniej.

Karty kredytowe nie są intensywnie wykorzystywane do finansowania zakupów świątecznych. Wydawnictwo kart w grudniu nie wykazało w latach 2015 – 2017 wzrostów w porównaniu z poprzedzającymi miesiącami. Także kwota do spłaty na koniec grudnia nie odbiegała znacząco od poprzednich miesięcy. Brak jest znaczącego ożywienia w grudniu kredytów gotówkowych. W grudniu 2017 r. jedynie kredyty ratalne wykazały sezonowy wzrost.

Kwoty (w mln zł) przyznanych limitów na otwieranych rachunkach kart kredytowych w latach 2015–2017

Kwoty limitów (w mld zł) przyznanych w latach 2015–2017 na otwieranych rachunkach kart kredytowych, w tym w IV kwartałach tych lat

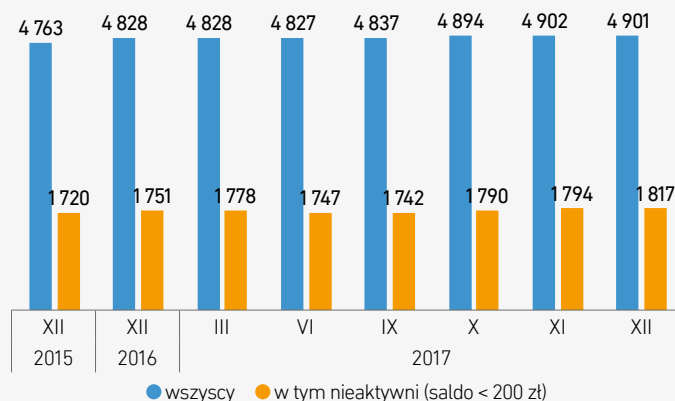
Posiadacze kart kredytowych, rachunki aktywne/nieaktywne

W I półroczu 2017 r. liczba posiadaczy kart kredytowych lekko wzrosła, podobnie jak liczba czynnych rachunków kredytowych, ale to wzrosty pozorne.

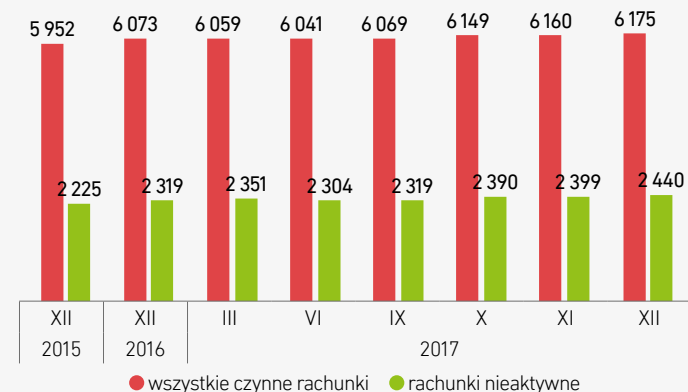
W 2017 r. przybyło 72,8 tys. posiadaczy kart kredytowych, liczba rachunków kartowych wzrosła o 102 tys., lecz wzrosty te wystąpiły tylko w grupie posiadaczy nieaktywnych. Za takich uważamy osoby posiadające na swoich kartach saldo kredytowe poniżej 200 zł. Posiadaczy kart aktywnych było w grudniu tylko o 6,4 tys. więcej niż przed rokiem.

Liczba rachunków kart kredytowych z saldem kredytowym w grudniu 2017 r. była o blisko 20 tys. niższa. Liczba kart kredytowych średnio na posiadacza nie ulega zmianom. Średnio wynosi 1,26 karty na osobę.

Osoby (w tys.) posiadacze kart kredytowych w wybranych miesiącach lat 2015–2017, w tym osoby bez kart aktywnych

Rachunki czynne (w tys. szt.) w wybranych miesiącach lat 2015–2017, w tym rachunki nieaktywne (saldo kredytowe < 200 zł)

Limity na rachunkach kart i ich wykorzystanie

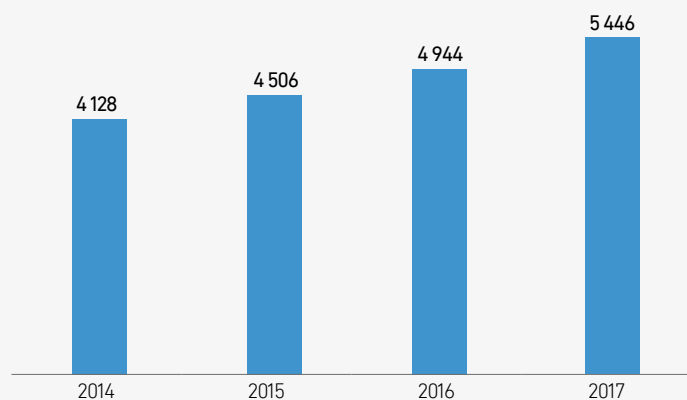
Obserwujemy coraz wyższe limity na otwieranych rachunkach kart kredytowych, rosną też średnie limity na rachunkach czynnych (wcześniej otwartych).

Silne spadki liczby wydawanych kart kredytowych przy wzroście kwot przyznawanych limitów oznaczają wzrost średniej kwoty limitów. Za arytmetyczną zależnością kryje się istotna zmiana strategii wydawców kart. Większość z nich wydaje się oferować produkt głównie znanym sobie, sprawdzonym klientom.

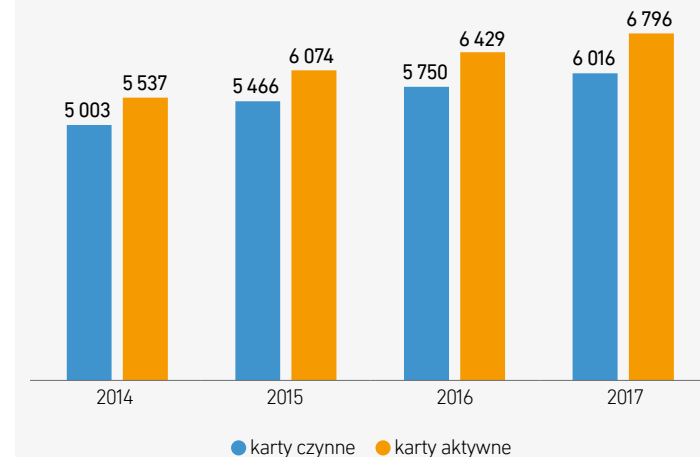
Na wzrost kwot limitów ma też wpływ wycofanie się niektórych banków z rozliczania na rachunkach kart niskokwotowych kredytów finansujących sprzedaż ratalną.

Średni limit na czynnych rachunkach jest wyższy niż na rachunkach otwieranych. Średni limit na kartach czynnych w grudniu 2017 r. przewyższał średni limit na nowych rachunkach otwieranych w 2017 r. o 11%. Na nowo otwieranych rachunkach przyznawane są niższe limity. Rachunki z niskimi limitami są szybciej zamykane. W grudniu 2017 r. „kartowcy” wykorzystali 36,7% przysługującego im limitu kredytowego co oznacza wzrost w porównaniu z grudniem 2016 r. o 1,6 pkt. proc.

Średni limit (w zł) na rachunkach kart kredytowych otwieranych w latach 2014–2017

Średni limit (w zł) na kartach czynnych i na kartach aktywnych 31 grudnia

Główne obserwacje

- Kontynuowane są wzrosty wartości oraz liczby udzielanego przez banki finansowania mikroprzedsiębiorstwom. Rośnie zarówno wartość portfela jak i wartość sprzedaży.
- Występuje wysoka koncentracja portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw w ujęciu branżowym. Dominują dwa sektory usługi i handel. Co w dużej mierze związane jest ze strukturą branżową polskich mikroprzedsiębiorstw.
- Średnia wartość (kwoty) udzielanych kredytów, w okresie 2014 – 2017 są stabilne. Rośnie jedynie średnia wartość udzielanych kredytów inwestycyjnych.
- Jakość portfela kredytowego mierzona wskaźnikiem NPL w 2017 r. uległa pogorszeniu o ok. 1 p.p.
- Zarówno pod względem wartości, jak i liczby udzielanych kredytów w 2017 r. dominują kredyty obrotowe. Udział w sprzedaży odpowiednio: 37,1% oraz 32,8%.

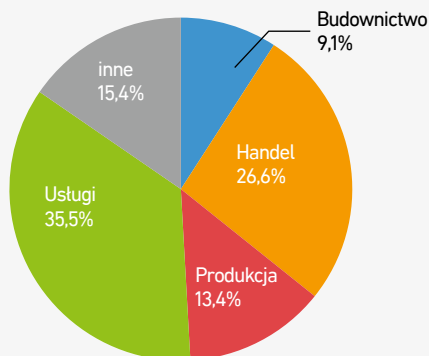
Wartość, jakość i struktura branżowa portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw

Obserwujemy coraz wyższą wartość portfela kredytów mikroprzedsiębiorstw. Występuje wysoka koncentracja branżowa portfela.

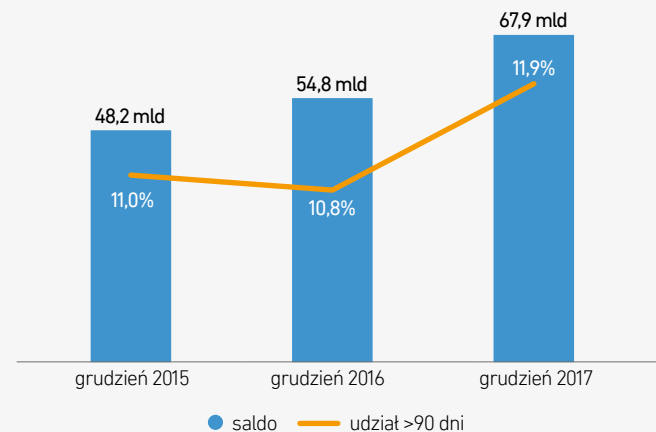
Na koniec grudnia 2017 r. wartość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorców wynosiła 67,9 mld zł i wzrosła w ciągu roku o kwotę 13,1 mld zł (24%). W tym samym okresie jakość portfela mierzona NPL pogorszyła się o 1,1 p.p.

62,1% wartości portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw skoncentrowana jest w firmach usługowych (35,5%) oraz handlu (26,6%).

Struktura wartościowa portfela kredytowego mikroprzedsiębiorców wg branż

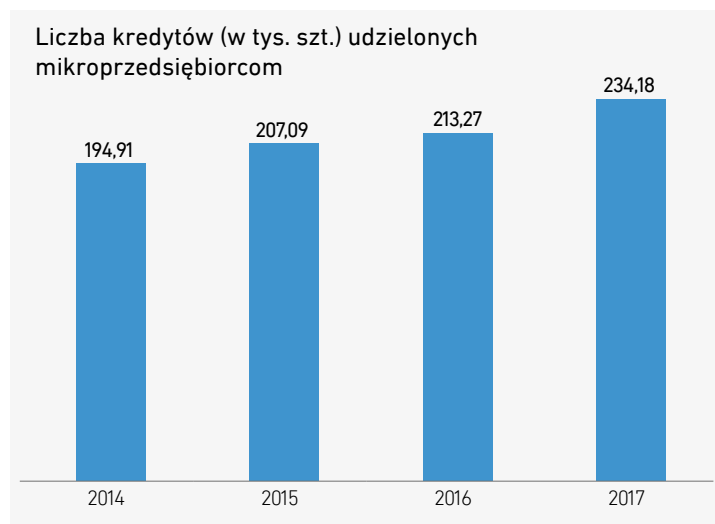
Stan i jakość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorców – ujęcie wartościowe (mld zł / %)

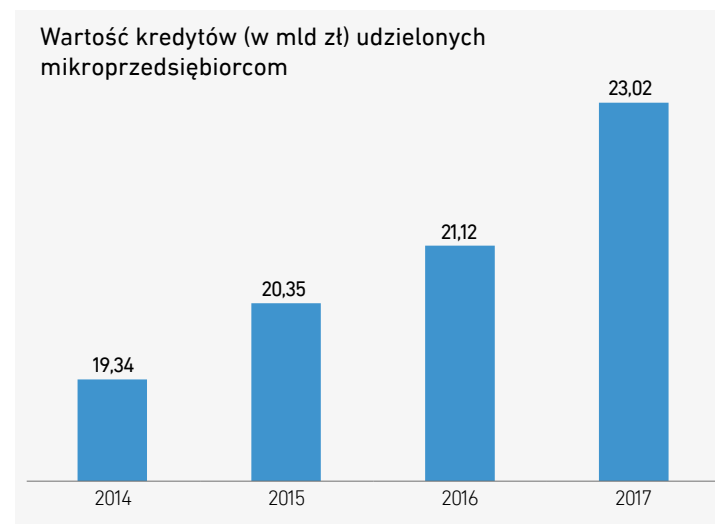
Liczba i wartość udzielonego finansowania mikroprzedsiębiorstw przez banki w 2017 r.

Obserwujemy wzrost akcji kredytowej skierowanej do mikroprzedsiębiorstw zarówno w ujęciu wartościowym, jak i liczbowym.

W 2017 r. banki udzieliły łącznie 234,17 tys. kredytów mikroprzedsiębiorstwom. Ok. 21 tys. więcej niż w roku 2016.

W 2017 r. banki udzieliły mikroprzedsiębiorstwom kredytowania na wartość 23 mld zł tj. o 1,9 mld więcej niż rok wcześniej.

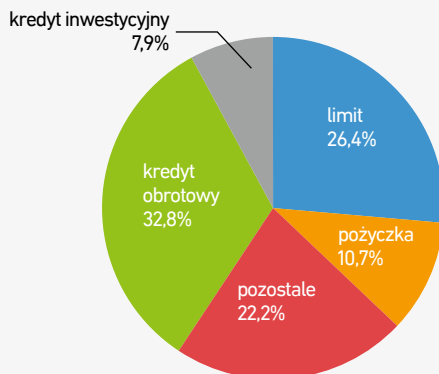
Wartościowa i liczbowa struktura sprzedaży kredytów mikroprzedsiębiorstwom w 2017 r. – ujęcie produktowe

W sprzedaży kredytów w ujęciu wartościowym dominują trzy podstawowe, klasyczne rodzaje produktów tj.: kredyt obrotowy, limit kredytowy w koncie i kredyt inwestycyjny.

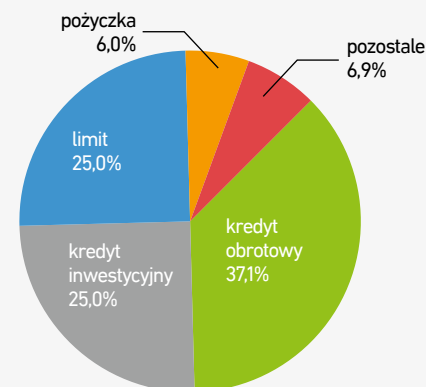
W 2017 r. 1/3 udzielonego finansowania mikroprzedsiębiorstwom dotyczyło finansowania w formie kredytów obrotowych. Niecałe 8% udzielonych w 2017 r. kredytów to kredyty inwestycyjne.

W ujęciu wartościowym największy udział miały kredyty obrotowe oraz inwestycyjne, co nie jest zaskoczeniem zważywszy na ich specyfikę (finansują aktywa rzeczowe). Również 25% udział w sprzedaży wartościowej miały limity w rachunku firmowym.

Liczbowa struktura sprzedaży wg rodzaju produktu w 2017 r.

Struktura wartościowa kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorstwom wg rodzaju produktu w 2017 r.

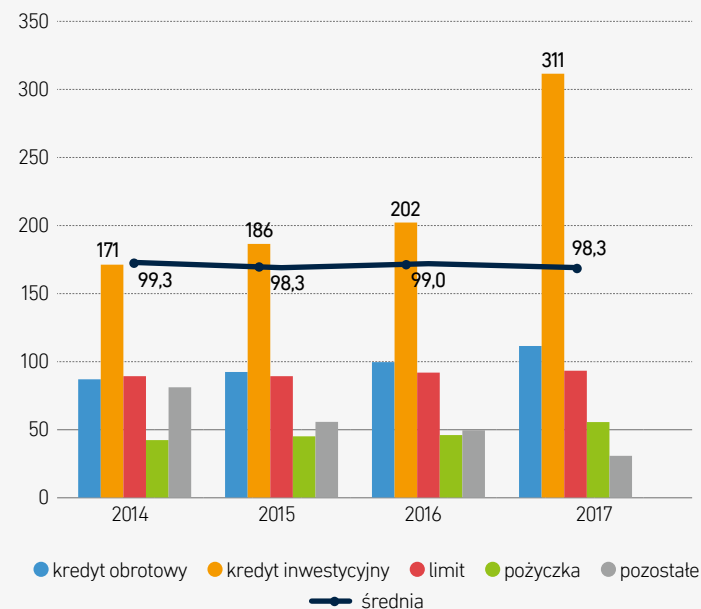
Średnie wartości udzielanych kredytów mikroprzedsiębiorcom

Oprócz kredytów inwestycyjnych nie zaobserwowaliśmy w okresie 2014–2017 wyraźnego wzrostu średniej wartości udzielanego przez banki finansowania mikroprzedsiębiorcom.

W okresie ostatnich czterech lat, tj. 2014–2017, średnia wartość udzielanego przez banki finansowania mikroprzedsiębiorstwom była stabilna i wynosiła ok. 99 tys. zł. Co ciekawe, w okresie tym nastąpił wyraźny wzrost wartości udzielanego kredytu inwestycyjnego o 80%. W 2017 r. średnia wartość udzielanego przez banki kredytu inwestycyjnego mikroprzedsiębiorstwom wynosiła 311 tys. zł.

Rosła również wartość udzielanego kredytu obrotowego o 28%. W 2017 r. średnia wartość tego kredytu wynosiła 111,2 tys. zł.

Średnia kwota (w tys. zł) udzielonych kredytów dla mikroprzedsiębiorców wg rodzaju produktu

Raport półroczny Biura Informacji Kredytowej KREDYT TRENDY

Opracowano przez Departament Business Intelligence w Biurze Informacji Kredytowej S.A.

Wszelkie uwagi i pytania dotyczące niniejszej publikacji prosimy kierować do Sławomira Grzybka (tel. 22 348 4240), Andrzeja Topińskiego (tel. 22 348 4269), Waldemara Rogowskiego (tel. 22 348 42 60) lub mailem na adres: kredyttrendy@bik.pl.

Opracowanie graficzne: Pracownia Register
Zdjęcie na okładce: www.fotolia.com

Informacje statystyczne przedstawione w materiale wynikają z aktualnego stanu bazy danych BIK, która opiera się na danych przekazywanych BIK przez instytucje finansowe. Dane gromadzone w bazie BIK mogą być przedmiotem aktualizacji przez instytucje finansowe, które są ich właścicielami. BIK zastrzega, że taka aktualizacja może obejmować również dane historyczne, objęte już publikowanymi informacjami, co może spowodować zmianę wartości danych historycznych. BIK dokłada wszelkiej staranności, by dane BIK używane do przygotowania opracowania, były kompletne i aktualne, jednakże nie ponosi żadnej odpowiedzialności za decyzje biznesowe podejmowane na podstawie niniejszych informacji.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wszelkie autorskie prawa majątkowe do materiałów zawartych w raporcie KREDYT TRENDY stanowią własność BIK S.A. Jakiegokolwiek ich wykorzystanie, rozumiane jako rozpowszechnianie, kopiowanie, modyfikowanie, dystrybuowanie, transmitowanie, publikowanie oraz prezentowanie w całości lub części wymaga podania informacji, iż źródłem są dane z BIK S.A.

